

Poglavlje 2

Budžetsko ograničenje

2.1 Povećanje cene jednog dobra, uz nepromenjene cene ostalih dobara:

- (a) dovodi do smanjenja budžetskog skupa
- (b) ne menja budžetski skup, samo ako se i cena drugog dobra poveća
- (c) ne menja budžetski skup, samo ako se cena drugog dobra smanji
- (d) dovodi do povećanja budžetskog skupa
- (e) rotira budžetsku liniju oko tačke inicijalne raspodele

2.2 Ako je količina dobra 1 predstavljena na horizontalnoj osi a dobra 2 na vertikalnoj osi, i ukoliko je cena dobra 1 jednaka p_1 a cena dobra 2 jednaka p_2 , tada je nagib budžetske prave jednak

- (a) $-p_2/p_1$
- (b) $+p_2/p_1$
- (c) $-p_1/p_2$
- (d) $+p_2/p_1$
- (e) $-p_1$

2.3 Ako se sve cene povećaju za dva puta, a dohodak ostane nepromenjen:

- (a) budžetski skup neće se promeniti jer se relativne cene nisu promenile
- (b) budžetska linija će se pomeriti paralelno ka koordinatnom početku
- (c) budžetska linija će se pomeriti paralelno od koordinatnog početka
- (d) budžetska linija ostaće nepromenjena ako jedno dobro proglasimo za numerator sistma
- (e) budžetska linija ostaće nepromenjena ako dohodak proglasimo za numerator sistema

~~2.4~~ Ako postoje dva dobra a prvo dobro ima pozitivnu cenu a drugo negativnu, a prvo dobro nanese na horizontalnoj osi, a drugo na vertikalnoj osi, tada će nagib budžetske linije biti:

- (a) $-p_2/p_1$
 - (b) $+p_2/p_1$
 - (c) $-p_1/p_2$
 - (d) $+p_1/p_2$
 - (e) $+p_1+p_2$
-

2.5 Ukoliko se sve cene udvostruče, a dohodak poraste tri puta, tada će:

- (a) budžetska linija postati strmija
 - (b) budžetska linija imati blaži nagib
 - (c) budžetska linija ostati nepromenjena
 - (d) budžetska linija ostati nepromenjenog nagiba ali bliža koordinatnom početku
 - (e) budžetska linija ostati nepromenjenog nagiba ali udaljenija od koordinatnog početka**
-

2.6 Ako je dobro 1 na horizontalnoj a dobro 2 na vertikalnoj osi, tada porast cene dobra 1:

- (a) neće promeniti presečnu tačku budžetske linije i horizontalne ose
 - (b) presečna tačka budžetske linije i vertikalne ose pomeriće se ka koordinatnom početku
 - (c) presečna tačka budžetske linije i vertikalne ose pomeriće se od koordinatnog početka
 - (d) presečna tačka budžetske linije i horizontalne ose pomeriće se od koordinatno početka
 - (e) presečna tačka budžetske linije i horizontalne ose pomeriće se ka koordinatnom početku**
-

2.7 Ako postoje dva dobra i njihova cena poraste, tada budžetska linija mora postati:

- (a) strmija
 - (b) manje strma
 - (c) strmija i približava se koordinatnom početku
 - (d) manje strma i udaljava se od koordinatnog početka
 - (e) bliža koordinatnom početku**
-

2.8 Postoje dva dobra. Vi znate koliko dobra 1 potrošač može da dobije ukoliko ceo dohodak potroši na dobro 1. Ako vam je poznat odnos cena dva dobra, onda možete nacrtati potrošačevu budžetsku liniju:

- (a) bez ikakvih dodatnih informacija**
 - (b) ukoliko znamo apsolutni iznos dohotka
 - (c) ukoliko znamo apsolutni iznos cene jednog od dva dobra
 - (d) ukoliko znamo apsolutni iznos cene dobra 1
 - (e) nemamo dovoljno informacija da bismo nacrtali budžetsku liniju
-

2.9. Budžetska linija sa složenim dobrom je data izrazom:

- (a) $p_1 x_1 + x_2 = m$.
 - (b) $p_1 x_1 + x_2 \leq m$
 - (c) $p_1 x_1 + x_2 \geq m$
 - (d) $p_1 x_1 \cdot p_2 x_2 = m$
 - (e) $p_1 x_1 \cdot x_2 = m$
-

2.10. Budžetski skup sa složenim dobrom je data izrazom:

- (a) $p_1 x_1 + x_2 = m$.
 - (b) $p_1 x_1 + x_2 \leq m$
 - (c) $p_1 x_1 + x_2 \geq m$
 - (d) $p_1 x_1 \cdot p_2 x_2 = m$
 - (e) $p_1 x_1 \cdot x_2 = m$
-

2.11. Ako se uvede porez na dohodak, dok cene dobra 1 i 2 ostaju nepromenjene, budžetska linija:

- a) se pomera paralelno u odnosu na staru i približava koordinatnom početku
 - b) se ne menja
 - c) postaje strmija
 - d) postaje manje strma
 - e) se pomera paralelno u odnosu na staru i udaljuje se od koordinatnog početka
-

2.12. Ako se uvede količinska subvencija na dobro 1, dok cena dobra 2 ostaje nepromenjena, i ako je dobro 1 na horizontalnoj osi, odsečak budžetske linije na horizontalnoj osi se:

- a) smanjuje
 - b) povećava
 - c) ne menja
 - d) smanjuje samo ako se uvede količinski porez na dobro 2
 - e) nijedan od odgovora nije tačan
-

Poglavlje 3

Preferencije

3.1 Ako se više nekog dobra uvek preferira u odnosu na manje istog dobra, onda su preferencije:

- (a) aditivne
 - (b) tranzitivne
 - (c) monotone**
 - (d) konveksne
 - (e) reflektivne
-

3.2 Ukoliko neko ima funkciju korisnosti oblika $U = 2 \min\{x, y\}$, tada su za tu osobu:

- (a) x i y savršeni supstituti
 - (b) x i y savršeni komplementi**
 - (c) x i y neželjena dobra
 - (d) x i y takva dobra da između njih važi opadajuća GSS
 - (e) x i y takva dobra da između njih važi rastuća GSS
-

3.3 Ako su preferencije monotone i ako postoji opadajuća apsolutna vrednost granične stope supstitucije, tada su:

- (a) preferencije konveksne**
 - (b) preferencije konkavne
 - (c) preferencije pokazuju postojanje tačke zasićenosti
 - (d) da je dobro 1 neželjeno
 - (e) da je dobro 2 neželjeno
-

~~3.4~~ Pojedinaac preferira više u odnosu na manje kod dobra 1 i manje u odnosu na više kod dobra 2. On ima konveksne preferencije. Ako ucrtamo njegove krive indiferentnosti sa dobrom 1 na horizontalnoj osi i dobrom 2 na vertikalnoj osi, tada će:

- (a) njegove krive indiferentnosti imati pozitivan nagib ali će postajati strmije sa porastom dobra 1
 - (b) njegove krive indiferentnosti imati pozitivan nagib ali će postajati manje strme sa porastom dobra 1**
 - (c) njegove krive indiferentnosti imati negativan nagib ali će postajati strmije sa porastom dobra 1
 - (d) njegove krive indiferentnosti imati negativan nagib ali će postajati manje strme sa porastom dobra 1
 - (e) njegove krive indiferentnosti biti u obliku koncentričnih krugova
-

3.5 Za datog potrošača koji raspolaže korpom dobara (x,y) , apsolutna vrednost granične stope supstitucije pokazuje:

- (a) vertikalni razmak između krive indiferentnosti i naredne više krive indiferentnosti
- (b) odnos korisnosti prvog dobra prema korisnosti drugog dobra
- (c) odnos korisnosti drugog dobra prema korisnosti prvog dobra
- (d) odnos granične korisnosti prvog dobra prema graničnoj korisnosti drugog dobra**
- (e) odnos granične korisnosti drugog dobra prema graničnoj korisnosti prvog dobra

GK₁

GK₂

3.6 Nevenkin profesor psihologije daje joj završnu ocenu posle čitavog kursa, a koja je jednaka maksimalnoj od ocena koje je dobila na dva prethodna kolokvijuma:

- (a) Nevenka ima konveksne preferencije u odnosu na moguće kombinacije ocena na kolokvijumima
- (b) Nevenka ima konkavne preferencije u odnosu na moguće kombinacije ocena na kolokvijumima**
- (c) Nevenka ima preferencije savršenih supstituta u odnosu na moguće kombinacije ocena na kolokvijumima
- (d) Nevenka ima preferencije savršenih komplementa u odnosu na moguće kombinacije ocena na kolokvijumima
- (e) Nevenka nema nikakve preferencije u odnosu na moguće kombinacije ocena na kolokvijumima

3.7. Krive indiferentnosti za jednog potrošača:

- (a) mogu da se seku
- (b) mogu da se seku pod pravim uglom
- (c) ne mogu da se seku**
- (d) mogu da se seku samo ako važi monotonost i tranzitivnost
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

3.8. Krive indiferentnosti koje opisuju striktno konveksne preferencije:

- (a) mogu da imaju ravne delove
- (b) imaju konstantnu graničnu stopu supstitucije
- (c) imaju rastuću graničnu stopu supstitucije
- (d) ne mogu da imaju ravne delove**
- (e) imaju nedefinisani graničnu stopu supstitucije

3.9 Ukoliko postoje samo dva dobra, i ukoliko je veća količina dobra 1 uvek preferirana u odnosu na manju količinu istog dobra, a manja količina dobra 2 je uvek preferirana u odnosu na veću količinu dobra 2, tada:

- (a) krive indiferentnosti uvek moraju biti konveksne u odnosu na koordinatni početak
- (b) krive indiferentnosti moraju imati pozitivan nagib**
- (c) krive indiferentnosti mogu imati presečnu tačku
- (d) krive indiferentnosti mogu imati oblik elipse
- (e) nijedan od odgovora nije tačan.

*dobro 1 je preferirano
a ako je od dobro 2
malo je nekonveksno*

3.10 Za preferencije kažemo da su monotone ako:

- (a) sva dobra moraju da se troše u fiksnim proporcijama
- (b) sva dobra su savršeni supstituti
- (c) više se uvek preferira u odnosu na manje**
- (d) postoji opadajuća granična stopa supstitucije
- (e) nijedan od odgovora nije tačan.

3.11. Tri osnovna aksiomi teorije potrošača su:

- (a) potpunost, refleksivnost, nekonveksnost
 - (b) potpunost, refleksivnost, konkavnost
 - (c) potpunost, refleksivnost, nekonveksnost
 - (d) potpunost, refleksivnost, tranzitivnost**
 - (e) potpunost, refleksivnost, tranzitivnost
-

Poglavlje 4

Korisnost

~~4.1~~ Kada pojedinac ima kvazilinearne preferencije $U(x, y) = y + x^2$, tada je:

- (a) nagib krivih indiferencije konstantan duž zraka koji prolazi kroz koordinatni početak
- (b) nagib krivih indiferencije konstantan za dati nivo korisnosti
- (c) nagib krivih indiferentnosti konstantan za svako $x = \text{konstanta}$**
- (d) nagib krivih indiferentnosti konstantan za svako $y = \text{konstanta}$
- (e) nagib krivih indiferentnosti konstantan za svako $(x/y) = \text{konstanta}$

4.2 Ukoliko neko ima funkciju korisnosti $U = 2 \min\{x, y\}$ tada su dobra x i y :

- (a) savršeni komplementi**
- (b) savršeni supstituti
- (c) dobra čija svaka kombinacija $2x/y$ daje isti nivo korisnosti
- (d) dobra čija svaka kombinacija x/y daje isti nivo korisnosti
- (e) dobra čija svaka kombinacija $x/2y$ daje isti nivo korisnosti

~~4.3~~ Marko troši dva dobra, x i y . Njegova funkcija korisnosti je $U(x, y) = \max\{x, y\}$. Zbog toga su za Marka x i y :

- (a) savršeni supstituti
- (b) savršeni komplementi
- (c) dobra čija svaka kombinacija $x + y$ daje isti nivo korisnosti
- (d) dobra čija svaka kombinacija x/y daje isti nivo korisnosti
- (e) dobra kod kojih se korisnost maksimizira ako se troši maksimalna količina jednog dobra i nulta količina drugog**

4.4 Ana ima funkciju korisnosti $U(x_1, x_2) = (x_1 + x_2)^3$. Njene krive indiferentnosti su:

- (a) paralelne prave linije sa negativnim nagibom**
 - (b) paralelne hiperbole
 - (c) prave linije sa pozitivnim nagibom
 - (d) rektangularne hiperbole
 - (e) rektangularne hiperbole sa pozitivnim nagibom
-

4.5 Funkcija korisnosti $U(x_1, x_2) = 2 \ln x_1 + 3 \ln x_2$ predstavlja:

- (a) **Kob-Daglasove preferencije**
 - (b) preferencije kod savršenih supstituta
 - (c) preferencije kod savršenih komplementa gde se x_1 i x_2 troše u proporciji 1 : 1
 - (d) preferencije kod savršenih komplementa gde se x_1 i x_2 troše u proporciji 2 : 3
 - (e) preferencije kod savršenih komplementa gde se x_1 i x_2 troše u proporciji 3 : 2
-

4.6 Mirko striktno preferira potrošačku korpu A u odnosu na potrošačku korpu B , a slabo preferira korpu B u odnosu na korpu A . Mirkove preferencije:

- (a) mogu se predstaviti funkcijom korisnosti
 - (b) ne mogu se predstaviti funkcijom korisnosti
 - (c) su konzistentne
 - (d) su nekonzistentne
 - (e) **više od jednog odgovora je tačno**
-

4.7. Veličina funkcije korisnosti je važna samo utoliko što *rangira* različite potrošačke korpe; veličina razlike u korisnosti između dve potrošačke korpe nije bitna. Ovo je stav: *razgledati ih.*

- (a) **ordinalne teorije korisnosti**
 - (b) kardinalne teorije korisnosti
 - (c) ordinalne i kardinalne teorije korisnosti
 - (d) niti ordinalne niti kardinalne teorije korisnosti
 - (e) Žike O'Bretkovića
-

Poglavlje 5

Izbor

5.1 U graničnom optimumu, potrošačeva kriva indiferentnosti:

- (a) mora biti tangentna sa budžetskom pravom
- (b) nikada ne može biti tangenta sa budžetskom pravom**
- (c) ima nagib koji je jednak odnosu cene dobra 1 prema ceni dobra 2
- (d) ima nagib koji je jednak odnosu cene dobra 2 prema ceni dobra 1
- (e) pokazuje pozitivne količine dva dobra koja potrošač troši

~~5.2~~ Moca Grizić ima funkciju korisnosti $U(x, y) = \max\{x, y\}$. Ukoliko su cene x i y jednake on će:

- (a) kupovati jednake količine x i y
- (b) kupovati samo maksimalne količine x koje su mu dostupne
- (c) kupovati samo maksimalne količine y koje su mu dostupne
- (d) kupovati maksimalne količine x ili y koje su mu dostupne**
- (e) kupovati bilo koju kombinaciju x i y koja mu je dostupna

5.3 Ukoliko potrošač nema konveksne preferencije:

- (a) onda tačka tangencije između njegove krive indiferentnosti i budžetske linije mora biti tačka optimuma za tog potrošača
- (b) onda tačka tangencije između njegove krive indiferentnosti i budžetske linije ne mora biti tačka optimuma za tog potrošača**
- (c) onda tačka tangencije između njegove krive indiferentnosti i budžetske linije ne može biti tačka optimuma za tog potrošača
- (d) onda sve tačke tangencije između njegove krive indiferentnosti i budžetske linije moraju biti tačke višestrukog optimuma za tog potrošača
- (e) onda tačka tangencije između njegove krive indiferentnosti i budžetske linije nije tačka optimuma za tog potrošača

5.4 Milicina funkcija korisnosti je $U(x, y) = \min\{x, y\}$. Ona maksimizira korisnost svoje potrošnje uz postojanje budžetskog ograničenja. Ukoliko cena x poraste, a dohodak i cena y ostanu nepromenjeni, tada će njena:

- (a) potrošnja y opasti**
- (b) potrošnja y porasti
- (c) potrošnja x porasti
- (d) potrošnja x opasti a y porasti
- (e) potrošnja y i potrošnja x ostati nepromenjeni

Δy
 Δp_1

5.5 Uz ostale nepromenjene uslove, paušalni porez je

- (a) barem onoliko dobar za potrošača, koliko i porez na promet koji mu oduzima isti dohodak
 - (b) gori za potrošača od poreza na promet koji mu oduzima isti dohodak
 - (c) u najboljem slučaju onoliko dobar za potrošača, koliko i porez na promet koji mu oduzima isti dohodak
 - (d) takav da čini potrošača indiferentnim između paušalnog poreza i poreza na promet koji mu oduzima isti dohodak
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

5.6. Funkcija tražnje za savršenim supstitutima ima oblik:

- (a) $x_1 = x_2 = \frac{m}{p_1 + p_2}$
 - (b) $x_1 = m / p_1$ i $x_2 = 0$, ako je $p_1 < p_2$
 - (c) $x_1 = m / p_1$ i $x_2 = 0$, ako je $p_1 > p_2$
 - (d) $x_1 = m / p_1$ i $x_2 = 0$, ako je $p_1 \neq p_2$
 - (e) $x_1 = m / p_1$ i $x_2 = m / p_2$, ako je $p_1 = p_2$
-

5.7. U problemu izbora potrošača sa Kob-Daglasovim preferencijama, vrednost multiplikatora λ je (multiplikator ima negativan predznak u postavci problema):

- (a) $\frac{c}{m}$
 - (b) $\frac{d}{m}$
 - (c) $\frac{c}{c+d}$
 - (d) $\frac{m}{c+d}$
 - (e) $\frac{c+d}{m}$
-

Poglavlje 6

Tražnja

6.1 Ukoliko su preferencije kvazilinearne, tada za vrlo visoke nivoe dohotka dohodno-potrošna kriva postaje:

- (a) prava linija koja je paralelna sa jednom od koordinatnih osa
- (b) prava linija koja je paralelna sa vertikalnom koordinatnom osom
- (c) prava linija koja je paralelna sa horizontalnom koordinatnom osom
- (d) kriva sa sve blažim nagibom posmatrano sleva nadesno
- (e) kriva sa sve strmijim nagibom posmatrano sleva nadesno

6.2 Prema ekonomskoj teoriji, tražnja za nekim dobrom zavisi

- (a) samo od dohotka i njegove cene, a ne zavisi od cena ostalih dobara
- (b) samo od dohotka i njegove cene i cena ostalih dobara**
- (c) samo od njegove cene
- (d) samo od njegove cene i cena ostalih dobara
- (e) samo od njegove cene, dok su dohodak i cene ostalih dobara konstantne

6.3 Ako su dva dobra, dobro 1 i dobro 2, nesavršeni supstituti:

-
- (a) tada će porast cene jednog dobra izazvati pad tražnje za drugim dobrom
 - (b) tada će porast cene jednog dobra izazvati porast tražnje za drugim dobrom**
 - (c) tada će porast cene jednog dobra uvek oboriti tražnju tog dobra na nulu
 - (d) potrošači uopšte ne kupuju skuplje dobro
 - (e) tada će porast dohotka izazvati pad tražnje za drugim dobrom
- cal-pu cene
cena jednog dobra* →

~~6.4~~ Ako potrošač troši svoj dohodak u celosti, onda

- (a) nije moguće da su sva dobra inferiorna dobra**
- (b) je moguće da su sva dobra inferiorna dobra
- (c) potrošač kupuje ponešto od svakog dobra
- (d) nije moguće da su sva dobra poželjna
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

6.5 Engellova kriva isto je što i :

- (a) kriva tražnje sa promenjenim mestima koordinatnih osa
- (b) prava linija u koordinatnom sistemu gde je na horizontalnoj osi tražena količina, a na vertikalnoj dohodak potrošača**
- (c) prava linija u koordinatnom sistemu gde je na horizontalnoj osi dohodak potrošača, a na vertikalnoj tražena količina
- (d) funkcija u koordinatnom sistemu gde je na horizontalnoj osi tražena količina, a na vertikalnoj dohodak potrošača**
- (e) funkcija u koordinatnom sistemu gde je na horizontalnoj osi dohodak potrošača, a na vertikalnoj tražena količina

✓ 6.6 Ukoliko je inverzna kriva tražnje prava linija sa negativnim nagibom, tada je cenovna elastičnost tražnje po apsolutnoj vrednosti:

- (a) konstantna duž čitave krive tražnje
- (b) jednaka jedinici tačno na sredini prave linije, veća od jedinice ulevo od te tačke, i manja od jedinice nadesno od te tačke**
- (c) jednaka jedinici tačno na sredini prave linije, manja od jedinice ulevo od te tačke, i veća od jedinice nadesno od te tačke
- (d) konstantna duž čitave krive tražnje i jednaka nagibu prave linije
- (e) jednaka nagibu krive tražnje tačno na sredini prave linije, manja od nagiba krive tražnje ulevo od te tačke, i veća od nagiba krive tražnje nadesno od te tačke

✓ 6.7 Ako je cenovna elastičnost tražnje za nekim dobrom konstantna i jednaka -1 , tada:

- (a) udvostručenje cene tog dobra neće izmeniti ukupne izdatke potrošača za to dobro**
- (b) udvostručenje cene tog dobra će smanjiti ukupne izdatke potrošača za to dobro
- (c) udvostručenje cene tog dobra će povećati ukupne izdatke potrošača za to dobro
- (d) udvostručenje cene nekog drugog dobra će smanjiti ukupne izdatke potrošača za to dobro
- (e) udvostručenje cene nekog drugog dobra će povećati ukupne izdatke potrošača za to dobro

6.8 Ukoliko su preferencije homotetičke, tada je dohodna elastičnost tražnje:

- (a) jednaka -1
- (b) jednaka $+1$**
- (c) $+c$, gde je c proizvoljna konstanta
- (d) $-c$, gde je c proizvoljna konstanta
- (e) $+c$, gde je c proizvoljna konstanta koja opada sa porastom svih cena

✓ 6.9 Neko dobro je luksuzno dobro ukoliko je:

- (a) dohodna elastičnost tražnje za tim dobrom veća od 1**
- (b) dohodna elastičnost tražnje za tim dobrom veća od -1
- (c) ukoliko je udeo izdataka za tim dobrom u ukupnim izdacima potrošača veći od 1
- (d) ukoliko je udeo izdataka za tim dobrom u ukupnim izdacima potrošača manji od 1
- (e) dohodna elastičnost tražnje za tim dobrom veća od dohodne elastičnosti ukupnih izdataka potrošača

*gore se ce HD
manje!*

6.10 Ako su istovremeno udvostručeni i dohodak i cene:

- (a) onda će se tražnja za luksuznim dobrima više nego udvostručiti
- (b) onda će se tražnja za luksuznim dobrima manje nego udvostručiti
- (c) **onda će se tražnja za luksuznim dobrima ostati nepromenjena**
- (d) onda će se tražnja za svim dobrima više nego udvostručiti
- (e) onda će se tražnja za svim dobrima manje nego udvostručiti

6.11 Ako su preferencije homotetičke i sve cene porastu za dva puta dok dohodak ostaje nepromenjen, tada će tražnja za svim dobrima:

- (a) **prepoloviti**
- (b) manje nego prepoloviti
- (c) više nego prepoloviti
- (d) opasti za $2m$ procenata, gde je m koeficijet dohodne elastičnosti
- (e) opasti za m procenata, gde je m koeficijet dohodne elastičnosti

6.12. Engelova kriva za inferiorno dobro je:

- (a) pozitivnog nagiba
- (b) **negativnog nagiba**
- (c) horizontalna
- (d) vertikalna
- (e) prava linija sa nagibom od 45°

6.13. Engelova kriva za homotetičke preferencije je:

- (a) eksponencijalna funkcija
 - (b) prava linija sa nagibom od 60°
 - (c) horizontalna
 - (d) vertikalna
 - (e) **prava linija sa nagibom od 45°**
- ako se gornja i donja dobra povecaju za isti faktor, tražnja za oba dobra se poveca za isti faktor*

6.14 Mara kupuje samo dva dobra. Njena funkcija korisnosti je Kob-Daglasova funkcija. Njene funkcije tražnje imaju sledeće osobine:

- (a) tražnja za jednim od dva dobra ne zavisi od dohotka
- (b) tražnja za bilo kojim dobrom ne zavisi od dohotka
- (c) tražnja za svakim dobrom zavisi od dohotka i cena oba dobra
- (d) **tražnja za svakim od dva dobra zavisi od dohotka i od cene tog dobra**
- (e) jedno dobro je inferiorno, a drugo dobro je normalno dobro

Poglavlje 7

Otkrivena preferencija

7.1 Jaki aksiom otkrivene preferencije implicira da u situaciji kada potrošač

- (a) bira x onda kada je mogao da bira y , a y bira onda kada može da izabere z , onda nikada neće izabrati z ako može da bira x
- (b) bira x onda kada je mogao da bira y , a y bira onda kada može da izabere z , onda z preferira u odnosu na x
- (c) bira x onda kada je mogao da bira y , onda nikada neće izabrati y u situaciji kada može da izabere x
- (d) bira x onda kada je mogao da bira y , a y bira onda kada može da izabere z , z je indirektno otkriveno preferirano u odnosu na x
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

7.2 Ako potrošač maksimizira korisnost uz postojanje budžetskog ograničenja, onda će njegovo ponašanje biti:

- (a) u skladu i sa slabim i sa jakim aksiomom otkrivene preferencije ✓
- (b) u skladu sa slabim aksiomom otkrivene preferencije
- (c) u skladu sa jakim aksiomom otkrivene preferencije
- (d) u skladu sa jakim aksiomom otkrivene preferencije ali ne nužno i sa slabim aksiomom otkrivene preferencije
- (e) u skladu sa slabim otkrivene preferencije ali ne nužno i sa jakim aksiomom otkrivene preferencije

7.3 Lasperesov indeks cena u periodu 2 u odnosu na period 1 pokazuje nam

- (a) odnos troškova kupovine korpe izabrane u periodu 1 po cenama perioda 2 prema troškovima kupovine iste korpe po cenama u periodu 1
- (b) odnos troškova kupovine korpe izabrane u periodu 2 po cenama perioda 2 prema troškovima kupovine iste korpe po cenama u periodu 1
- (c) odnos troškova kupovine korpe izabrane u periodu 2 po cenama perioda 2 prema troškovima kupovine korpe izabrane u periodu 1 po cenama u periodu 1
- (d) odnos troškova kupovine korpe izabrane u periodu 1 po cenama perioda 1 prema troškovima kupovine korpe izabrane u periodu 2 po cenama u periodu 2
- (e) odnos troškova kupovine korpe izabrane u periodu 2 po cenama perioda 2 prema troškovima kupovine korpe izabrane u periodu 1 po cenama u periodu 2

7.4 Lasperesov indeks cena razlikuje se od Paševog indeksa cena po tome što:

- (a) Lasperesov indeks drži cene nepromenjene dok varira količine, dok Pašev indeks varira cene dok količine drži nepromenjene
 - (b) Lasperesov indeks kao pondere cena uzima količine u baznom periodu, dok Pašev indeks kao pondere cena uzima količine u tekućem periodu**
 - (c) Lasperesov indeks kao pondere cena uzima količine u tekućem periodu, dok Pašev indeks kao pondere cena uzima količine u baznom periodu
 - (d) Lasperesov indeks drži količine nepromenjene dok varira cene, dok Pašev indeks varira količine dok cene drži nepromenjene
 - (e) Lasperesov indeks cena isti je kao Pašev indeks cena
-

7.5 Koja od sledećih tvrdnji je netačna

- (a) moguće je da ponašanje potrošača zadovoljava slabi aksiom otkrivene preferencije ali da narušava jaki aksiom otkrivene preferencije
 - (b) moguće je da ponašanje potrošača zadovoljava i slabi aksiom otkrivene preferencije i jaki aksiom otkrivene preferencije
 - (c) moguće je da ponašanje potrošača narušava i slabi aksiom otkrivene preferencije i jaki aksiom otkrivene preferencije
 - **(d) moguće je da ponašanje potrošača narušava slabi aksiom otkrivene preferencije, a ne narušava jaki aksiom otkrivene preferencije**
 - (e) više od jednog stava je netačno
-

Poglavlje 8

Jednačina Sluckog

8.1 Gifеново dobro:

- (a) mora biti inferiorno dobro
- (b) ne mora, a može biti inferiorno dobro
- (c) mora biti luksuzno dobro
- (d) ne mora, a može biti luksuzno dobro
- (e) je svako dobro koje je predmet neophodne potrošnje

✓ 8.2 Ako je neko dobro inferiorno:

- prim*
- (a) onda porast njegove cene uvek dovodi do porasta tražnje za tim dobrom
 - (b) onda porast dohotka potrošača dovodi do porasta tražnje za tim dobrom
 - (c) onda pad njegove cene uvek dovodi do porasta tražnje za tim dobrom
 - (d) onda porast njegove cene može dovesti do porasta tražnje za tim dobrom
 - (e) onda pad njegove cene dovodi do pada realnog dohotka potrošača
- ↑ +n
↓ -n
(m)
↑ +n
↓ -n*

8.3 Kompenzirana funkcija tražnje:

- (a) je povezana sa efektom supstitucije *(Rise)*
- (b) je povezana sa dohodovnim efektom
- (c) je povezana i sa efektom supstitucije i sa dohodovnim efektom
- (d) postoji samo ako je efekat supstitucije jači od dohodovnog efekta
- (e) postoji samo ako je dohodovni efekat jači od efekta supstitucije

8.4 Kompenzacioni efekat Sluckog jeste:

- (a) čist efekat supstitucije usled promene cene
- (b) razlika između ukupnog efekta promene cene i čistog efekta supstitucije
- (c) razlika između čistog efekta supstitucije i dohodovnog efekta
- (d) promena tražnje usled promene dohotka potrošača
- (e) čist efekat supstitucije usled promene dohotka potrošača

8.5 Ukoliko su dobra x i y savršeni komplementi, tada u slučaju pada cene dobra x :

- (a) celokupnu promenu tražnje za x treba pripisati dohodovnom efektu
- (b) celokupnu promenu tražnje za x treba pripisati efektu supstitucije
- (c) celokupnu promenu tražnje za y treba pripisati dohodovnom efektu
- (d) celokupnu promenu tražnje za y treba pripisati efektu supstitucije
- (e) celokupnu promenu tražnje za y treba pripisati efektu supstitucije i dohodovnom efektu

8.6 Ukoliko je Engelova kriva pozitivnog nagiba: (*normalno dobro*)

- (a) kriva tražnje je negativnog nagiba
- (b) kriva tražnje je pozitivnog nagiba
- (c) cenovno-potrošna kriva je negativnog nagiba
- (d) cenovno-potrošna kriva je pozitivnog nagiba
- (e) cenovno-potrošna kriva je paralelna sa jednom od koordinatnih osa

3akucacem (m, x₁)

8.7 Racionalan potrošač preferira veću količinu dobra x u odnosu na manju. Ukoliko cena dobra x poraste, a cene ostalih dobara ostaju nepromenjene, onda će potrošač:

- ☒ (a) nužno tražiti manju količinu dobra x
- (b) nužno tražiti veću količinu dobra x
- (c) tražiti manju količinu dobra x ako je u pitanju Gifеноvo dobro
- ☒ (d) tražiti veću količinu dobra x ako je u pitanju Gifеноvo dobro
- (e) nužno tražiti manju količinu dobra x ako dohodovni efekat premašuje efekat supstitucije

*→ Samo
daje
informacije
da su
preferencije
konveksne*

8.8 Pretpostavimo da proizvodi nisu savršeni komplementi, ni savršeni supstituti, niti postoje kvazilinearne preferencije. Kada cena dobra raste a dohodak ostaje nepromenjen, onda postoji:

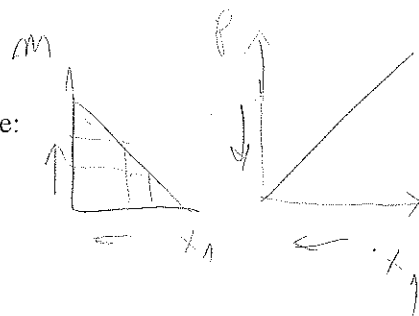
- (a) samo efekat supstitucije
- (b) samo dohodovni efekat
- (c) dohodovni efekat i efekat supstitucije
- (d) samo dohodovni efekat, ako je jači od efekta supstitucije
- (e) samo efekat supstitucije, ako je jači od dohodovnog efekta

8.9 Ivan troši ceo svoj dohodak na kupovinu dva dobra. Jedno od njih je Gifеноvo dobro pa je uvek tačno da:

- (a) ako cena Gifеноvog dobra poraste, tražnja za drugim dobrom mora opasti
- (b) ako cena Gifеноvog dobra padne, tražnja za drugim dobrom mora opasti
- (c) ako cena Gifеноvog dobra poraste, tražnja za drugim dobrom mora porasti
- (d) ako cena Gifеноvog dobra ostane nepromenjena, tražnja za drugim dobrom pada na nulu
- (e) ako cena Gifеноvog dobra ostane nepromenjena, tražnja za drugim dobrom mora porasti

8.10. Ukoliko je Engelova kriva negativnog nagiba, kriva tražnje:

- (a) je uvek pozitivnog nagiba
- (b) je uvek negativnog nagiba
- * (c) **može biti pozitivnog nagiba**
- (d) može biti vertikalna
- (e) je horizontalna

8.11. Hiksov efekat supstitucije se određuje tako što se nova budžetska linija:

- (a) **vraća na prvobitnu krivu indiferentnosti**
- (b) vraća tako da prođe kroz prvobitnu korpu
- (c) vraća tako da bude identična sa prvobitnom budžetskom linijom
- (d) modifikuje tako da ima isti nagib kao i prvobitna budžetska linija
- (e) rotira oko inicijalne raspodele dobara

8.12. Jednačina Sluckog u stopama promene ima oblik (efekat supstitucije i dohodovni efekat):

- (a) $\frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} - \frac{\Delta x_1^m}{\Delta m} \cdot x_1$
- (b) $\frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + \frac{\Delta x_1^m}{\Delta m} \cdot x_1$
- (c) $\frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} - \frac{\Delta x_1^m}{\Delta m} / x_1$
- (d) $\frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + \frac{\Delta x_1^m}{\Delta p_1} \cdot x_1$
- (e) $\frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} - \frac{\Delta x_1^m}{\Delta p_1} \cdot x_1$

8.13 O dohodovnom efektu i o efektu supstitucije na tražnju za dobrom čija je cena porasla možemo reći sledeće:

- (a) dohodovni efekat je uvek pozitivan, a efekat supstitucije je uvek negativan
- (b) i jedan i drugi efekat mogu biti pozitivni i negativni
- ✓ (c) **efekat supstitucije je uvek negativan, dok dohodovni efekat može biti bilo pozitivan bilo negativan**
- (d) dohodovni efekat je uvek negativan, dok efekat supstitucije može biti bilo pozitivan bilo negativan
- (e) dohodovni efekat može ponekad biti negativan, ali nikad ne može biti veći od efekta supstitucije.

8.14 Kada cena dobra x raste, Mrle reaguje tako da menja svoju tražnju za x . Efekat supstitucije predstavlja deo promene tražnje Mrleta za dobrom x ukoliko:

- (a) cene supstituta ostaju nepromenjene
- (b) može da neograničeno menja x za y
- (c) novčani dohodak ostaje nepromenjen
- (d) ukoliko su cene svih ostalih dobara nepromenjene
- (e) nijedan do odgovora nije tačan.

Poglavlje 9

Kupovina i prodaja

9.1 Ako racionalni pojedinac koji maksimizira svoju korisnost ima pozitivnu neto tražnju za nekim dobrom, i ako porast cene dovodi do porasta tražnje za tim dobrom:

- (a) **onda to mora biti inferiorno dobro**
 - (b) ukoliko je neto tražnja za drugim dobrom pozitivna, onda to mora biti inferiorno dobro
 - (c) ukoliko je bruto tražnja za drugim dobrom pozitivna, onda to mora biti inferiorno dobro
 - (d) ukoliko je neto tražnja za drugim dobrom negativna, onda to mora biti inferiorno dobro
 - (e) ukoliko je bruto tražnja za drugim dobrom negativna, onda to mora biti inferiorno dobro
-

9.2 Ako je pojedinac neto ponuđač normalnog dobra i ako njegova cena poraste dok ostale cene ostaju nepromenjene:

- (a) tada njegova bruto tražnja za tim dobrom mora opasti
 - (b) tada će njegova bruto tražnja za tim dobrom ili opasti, ili ostati nepromenjena, ili porasti**
 - (c) tada njegova bruto tražnja za tim dobrom mora porasti
 - (d) tada njegova bruto tražnja za tim dobrom mora ostati nepromenjena
 - (e) tada on mora postati neto kupac
-

9.3 Ako je potrošač kupac jednog dobra, a prodavac drugog, tada će promena cena:

- (a) generisati dopunski dohodovni efekat u jednačini Slutskog zbog dohodovnog efekta prvobitno raspoloživih sredstava**
 - (b) generisati dopunski cenovni efekat u jednačini Slutskog zbog cenovnog efekta prvobitno raspoloživih sredstava
 - (c) generisati dopunski cenovni efekat u jednačini Slutskog zbog dohodovnog efekta prvobitno raspoloživih sredstava
 - (d) generisati dohodovni efekat u jednačini Slutskog zbog cenovnog efekta prvobitno raspoloživih sredstava
 - (e) generisati dohodovni efekat u jednačini Slutskog zbog dohodovnog efekta prvobitno raspoloživih sredstava
-

9.4 Ako potrošač prvobitno ima pozitivne količine dva dobra, a zatim prodaje određenu količinu jednog dobra da bi dobio određenu količinu drugog i ukoliko nema druge izvore dohotka:

- (a) **onda njegova budžetska linija mora prolaziti kroz tačku njegovih prvobitno raspoloživih sredstava**
 - (b) onda njegova kriva tražnje za oba dobra mora prolaziti kroz tačku njegovih prvobitno raspoloživih sredstava
 - (c) onda njegova budžetska linija mora biti identična sa krivima tražnje
 - (d) onda je njegova budžetska linija prava linija koja sa koordinatnim osama zaklapa ugao od 45°
 - (e) onda njegova budžetska linija mora biti prava linija koja pod uglom od 45° polazi iz koordinatnog početka
-

9.5 Ukoliko je potrošač koji maksimizira korisnost neto prodavac nekog dobra i cena tog dobra poraste dok cene ostalih dobara ostaju nepromenjene:

- (a) on može postati neto kupac tog dobra
 - (b) on nikada ne može postati neto kupac tog dobra**
 - (c) on može postati neto kupac tog dobra, ukoliko se radi o Gifenovom dobru
 - (d) on može, a ne mora, biti u boljem položaju posle promene cena
 - (e) on može, a ne mora, biti u gorem položaju posle promene cena
-

9.6 Ako je pojedinac neto prodavac nekog dobra i cena tog dobra opadne:

- (a) on može da postane neto kupac tog dobra**
 - (b) on nikada ne može postati neto kupac tog dobra
 - (c) on može postati neto kupac tog dobra, ukoliko se radi o Gifenovom dobru
 - (d) on može, a ne mora, biti u boljem položaju posle promene cena
 - (e) on može, a ne mora, biti u gorem položaju posle promene cena
-

9.7. Vasilije raspolaže sa 10 jabuka i 5 banana. Za Vasilija oba dobra su normalna dobra. Po tekućim cenama Vasilije je neto prodavac jabuka. Ukoliko cena jabuka poraste, a cena banana ostane nepromenjena:

- (a) tada njegova bruto tražnja za tim dobrom mora opasti
 - (b) tada će njegova bruto tražnja za tim dobrom ili opasti, ili ostati nepromenjena, ili porasti**
 - (c) tada njegova bruto tražnja za tim dobrom mora porasti
 - (d) tada njegova neto tražnja za tim dobrom mora opasti
 - (e) tada njegova neto tražnja za tim dobrom mora porasti
-

9.8 Pretpostavimo da je dohodovni efekat je jači od efekta supstitucije. Ukoliko su sva dobra, uključujući i dokolicu, normalna dobra, tada će porast najamnine nužno dovesti do

- (a) povećanja ponude rada
- (b) **smanjenja ponude rada**
- (c) nepromenjene ponude rada
- (d) toga da dokolica postane inferiorno dobro
- (e) toga da dokolica postane Gifenovo dobro

~~9.9~~ Pun dohodak pojedinca:

- (a) jeste onaj koji bi on posedovao da nema poreza
- (b) **jednak je sumi vrednosti njegovih neradnih dohodaka i vrednosti njegovog ukupno raspoloživog vremena**
- (c) jednak je sumi vrednosti njegovih neradnih dohodaka i vrednosti dohotka od rada
- (d) jednak je vrednosti njegovog ukupno raspoloživog vremena
- (e) jednak je vrednosti njegovog radnog dohotka pre oporezivanja

9.10. Porast najamnina izaziva:

- (a) pomeranje od koordinatnog početka budžetske linije izmedju dokolice i ostalih dobara
- (b) **rotiranje budžetske linije u pravcu kazaljke na satu oko tačke početno raspoloživih sredstava**
- (c) rotiranje budžetske linije suprotno do pravca kazaljke na satu oko tačke početno raspoloživih sredstava
- (d) rotiranje budžetske linije u pravcu kazaljke na satu oko tačke preseka sa osom koja označava slobodno vreme
- (e) rotiranje budžetske linije suprotno pravcu kazaljke na satu oko tačke preseka sa osom koja označava slobodno vreme

9.11 Pretpostavimo da je dohodovni efekat je jači od efekta supstitucije. Ako je dokolica inferiorno dobro, tada će porast najamnine dovesti do:

- (a) povećanja ponude rada
 - (b) **smanjenja ponude rada**
 - (c) nepromenjene ponude rada
 - (d) toga da dokolica postane inferiorno dobro
 - (e) toga da dokolica postane Gifenovo dobro
-

9.12 Jankova kriva ponude rada je povijena unazad. Po nadnici od 5€ na sat on bira da radi 50 časova nedeljno. Njegov šef želi da Janko radi veći broj časova nedeljno i nudi mu 5€ na sat za prvih 50 časova nedeljno i 7€ na sat za svaki dodatni sat rada preko 50 časova nedeljno. Zbog svoje krive ponude rada koja je povijena unazad Janko će:

- (a) izabrati da nedeljno radi manje od 50 časova
- (b) **izabrati da nedeljno radi više od 50 časova**
- (c) izabrati da nedeljno radi tačno 50 časova
- (d) izabrati da nedeljno radi nekad manje, a nekada više od 50 časova
- (e) prestati da radi i posvetiće se filozofiji

9.13. Jednačina Slutskog sa sva tri efekta u stopama promene ima oblik (efekat supstitucije, dohodovni efekat i dohodovni efekat prvobitno raspoloživih sredstava):

$$(a) \frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + (w_1 - x_1) \frac{\Delta x_1^m}{\Delta p_1}$$

$$(b) \frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + (w_1 - x_1) \frac{\Delta x_1^m}{\Delta m}$$

$$(c) \frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + (w_1 + x_1) \frac{\Delta x_1^m}{\Delta p_1}$$

$$(d) \frac{\Delta x_1}{\Delta p_1} = \frac{\Delta x_1^s}{\Delta p_1} + (w_1 + x_1) \frac{\Delta x_1^m}{\Delta m}$$

- (e) nijedan od odgovora nije tačan

14.1 Potrošačev višak:

- (a) je drugi način da se izrazi prekomerna tražnja
 - (b) **predstavlja razliku između iznosa koji su potrošači spremni da plate i iznosa koji stvarno plaćaju**
 - (c) predstavlja razliku između iznosa koji potrošači stvarno plaćaju i iznosa koji su spremni da plate
 - (d) je isto što i proizvođačev višak
 - (e) je uvek jednak rezervacionoj ceni
-

14.2 Postoji pozitivan potrošačev višak kada je:

- (a) **ukupan iznos koji neko plaća za neko dobro manji od ukupnog iznosa koji je spreman da plati samo da ne ostane bez tog dobra**
 - (b) ukupan iznos koji neko plaća za neko dobro veći od ukupnog iznosa koji bi bio spreman da plati samo da ne ostane bez tog dobra
 - (c) iznos koji neko plaća za neko dobro veći od neto tražnje za tim dobrom
 - (d) iznos koji neko plaća za neko dobro manji od neto tražnje za tim dobrom
 - (e) kada je vrednost neto tražnje za nekim dobrom pozitivna
-

14.3 Ekvivalentna varijacija usled uvođenja količinskog poreza je:

- (a) **iznos novca koji treba oduzeti potrošaču pre uvođenja poreza da bi on bio u istom položaju kao i nakon uvođenja poreza**
 - (b) iznos novca koji treba dodati potrošaču nakon uvođenja poreza da bi on bio u istom položaju kao i pre uvođenja poreza
 - (c) iznos novca koji treba oduzeti potrošaču nakon uvođenja poreza da bi on bio u istom položaju kao i pre uvođenja poreza
 - (d) iznos novca koji treba dodati potrošaču pre uvođenja poreza da bi on bio u istom položaju kao i nakon uvođenja poreza
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

14.4 U slučaju kvazilinearnih preferencija između ekvivalentne varijacija (EV) i kompenzujuća varijacije (KV) usled uvođenja poreza važi sledeći odnos:

- (a) **$EV = KV$**
 - (b) $EV \neq KV$
 - (c) $EV > KV$
 - (d) $EV \leq KV$
 - (e) $EV \approx KV$
-

14.5 Ukoliko je porez jednak nuli, proizvođačev višak pri ravnotežnoj ceni p predstavlja:

- (a) vertikalno rastojanje između njegove krive ponude i krive tražnje pri ceni p
 - (b) vertikalno rastojanje između njegove krive ponude i cene p
 - (c) površinu iznad njegove krive ponude, a ispod krive tražnje
 - (d) površina iznad njegove krive ponude, a ispod nivoa cene p**
 - (e) vertikalno rastojanje između krive tražnje i horizontalne ose na kojoj se nalazi količina q
-

14.6 U slučaju Kob-Daglasovih preferencija između ekvivalentne varijacije (EV) i kompenzujuća varijacije (KV) usled uvođenja poreza važi sledeći odnos:

- (a) $EV = KV$
 - (b) $EV \neq KV$
 - (c) $EV > KV$
 - (d) $EV < KV$**
 - (e) $EV \approx KV$
-

Poglavlje 15

Tržišna tražnja

15.1 Inverzna funkcija tražnje:

- (a) **pokazuje funkcionalnu zavisnost cene od količine**
- (b) pokazuje funkcionalnu zavisnost količine od cene
- (c) pokazuje funkcionalnu zavisnost cene jednog dobra od količine drugog
- (d) pokazuje funkcionalnu zavisnost količine jednog dobra od cene drugog
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

15.2 U opštem slučaju, agregatna tražnja zavisi od:

- (a) cena i ukupnog dohotka, ali ne zavisi od raspodele dohotka
- (b) **cena, ukupnog dohotka i raspodele dohotka**
- (c) samo od cena
- (d) samo od dohotka
- (e) samo od korisnosti potrošača

15.3 Ukoliko potrošač 1 ima funkciju tražnje $x_1 = 1000 - 2p$, a potrošač 2 ima funkciju tražnje $x_2 = 500 - p$, tada će, u privredi koja ima samo ova dva potrošača, agregatna tražnja biti:

- (a) **$x = 1500 - 3p$**
- (b) $x = 1500 - 1,5p$
- (c) $x = 750 - 1,5p$
- (d) $x = 1000 - 1,5p$
- (e) $x = 1000 - 3p$

15.4 Ukoliko potrošač mora da plati svoju rezervacionu cenu za neko dobro:

- (a) **onda on kupovinom tog dobra ne prisvaja potrošački višak**
- (b) onda on kupovinom tog dobra prisvaja potrošački višak
- (c) tada on ostvaruje negativan potrošački višak
- (d) tada on nikada neće kupiti to dobro
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

15.5 Ukoliko se cena menja, promene u potrošnji do kojih dolazi usled toga što potrošač menja količine koje troši, ali pri tome niti počinje da troši niti prestaje da troši to dobro, nazivaju se:

- (a) **promene na intenzivnoj granici**
- (b) promene na ekstenzivnoj granici
- (c) promene na kvazilinearnoj granici
- (d) promene na neprekidnoj granici
- (e) promene na prekidnoj granici

15.6 Ukoliko je kriva tražnje linearna, elastičnost tražnje:

- (a) je ista za svaki nivo cena
- (b) se menja kako se krećemo po krivoj tražnje**
- (c) je uvek jednaka jedinici
- (d) je uvek jednaka nagibu funkcije tražnje
- (e) je uvek jednaka vertikalnom odsečku funkcije tražnje

15.7 Ukoliko je kriva tražnje za sojom cenovno neelastična za sve cene veće od tekuće cene, onda očekujemo da će, u slučaju loših vremenskih uslova koji utiču na smanjenje prinosa soje, ukupan prihod proizvođača soje:

- (a) opasti
- (b) porasti**
- (c) ostati nepromenjeno
- (d) zavisi od konkretnih vrednosti parametara funkcije tražnje
- (e) zavisi od konkretnih vrednosti prodatih količina i visine tržišne cene

15.8 Ukoliko je kriva tražnje $q = a - bp$, onda će odnos graničnog prihoda i cene:

- (a) biti konstantan i jednak odnosu a/b parametara funkcije tražnje
- (b) biti rastuća funkcija prodate količine
- (c) biti opadajuća funkcija prodate količine**
- (d) biti konstantan i jednak 2
- (e) biti konstantan i jednak -2

15.9 Agregatna kriva tražnje predstavlja:

- (a) horizontalni zbir individualnih krivih tražnje**
- (b) vertikalni zbir individualnih krivih tražnje
- (c) zbir funkcija tražnje potrošača koji imaju iznadprosečni dohodak
- (d) zbir funkcija tražnje potrošača koji imaju ispodprosečni dohodak
- (e) funkciju tražnje za agregatima za struju

15.10 Granični prihod jednak je ceni ukoliko je kriva tražnje sa kojom se suočava preduzeće:

- (a) horizontalna**
- (b) vertikalna
- (c) negativnog nagiba
- (d) pozitivnog nagiba
- (e) stepenasta

✱

15.10 Ako količina novca koju su ljudi spremni da potroše na neko dobro ostaje ista kada se njegova cena udvostruči, tada je tražnja za tim dobrom:

- (a) neelastična
- (b) elastična
- (c) **jedinično elastična**
- (d) funkcija koja ima konstantnu elastičnost
- (e) horizontalna

15.11 Dohodna elastičnost tražnje je data izrazom:

- (a) $\varepsilon = \frac{\% \text{promena dohotka}}{\% \text{promena cene}}$
- (b) $\varepsilon = \frac{\% \text{promena tražnje}}{\% \text{promena dohotka}}$
- (c) $\varepsilon = \frac{\% \text{promena dohotka}}{\% \text{promena tražnje}}$
- (d) $\varepsilon = \frac{\% \text{promena dohotka}}{\% \text{promena cene}}$
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

15.12 Ludi naučnik je nedavno demonstrirao način kloniranja potrošača. Prvi pokušaj je učinjen u malom mestu na severu Bačke. Svaki građanin je dobio svog klona koji ima identičan dohodak i preferencije. Koji od sledećih stavova opisuje šta se desilo sa funkcijom tražnje za somovinom u tom mestu:

- (a) elastičnost je udvostručena dok je nagib funkcije ostao nepromenjen
- (b) **elastičnost je ostala ista za bilo koju cenu**
- (c) elastičnost je udvostručena i nagib funkcije tražnje je udvostručen
- (d) elastičnost je prepolovljena dok je nagib funkcije tražnje ostao isti
- (e) nijedan od gorenavedenih odgovora nije tačan

15.13 Pojedinaac koji ima kvazilinearne preferencije:

čupava 102.

- (a) imaće cenovnu elastičnost tražnje za nekim dobrima jednaku nuli
- (b) imaće dohodovnu elastičnost tražnje jednaku jedinici za nekim dobrima
- (c) nužno troši nulte količine nekih dobara
- (d) nužno troši pozitivne količine svakog dobra
- (e) **nijedan od odgovora nije tačan**

*Često y odgovoriti
društvo za dje
preferencije*

15.15. Promena prihoda sa promenom cene je jednaka :

(a) $\frac{\Delta R}{\Delta p} = q \cdot [1 - |\varepsilon_p|]$

(b) $\frac{\Delta R}{\Delta p} = p \cdot [1 - |\varepsilon_p|]$

(c) $\frac{\Delta R}{\Delta p} = q \cdot \left[1 - \frac{1}{|\varepsilon_p|}\right]$

(d) $\frac{\Delta R}{\Delta p} = p \cdot \left[1 - \frac{1}{|\varepsilon_p|}\right]$

(e) nijedan od odgovora nije tačan.

Poglavlje 16

Ravnoteža

16.1 Ukoliko je kriva ponude vertikalna, onda:

- (a) ponuđena količina ne zavisi od cene
- (b) tražena količina ne zavisi od cene
- (c) cena ne zavisi od tražene količine
- (d) cena je konstantna
- (e) cena zavisi od elastičnosti tražnje

16.2 Ukoliko je kriva ponude horizontalna, onda:

- (a) vertikalno pomeranje krive tražnje neće promeniti ravnotežnu cenu i količinu
- (b) vertikalno pomeranje krive tražnje menja ravnotežnu cenu i količinu
- (c) **vertikalno pomeranje krive tražnje menja samo ravnotežnu količinu**
- (d) vertikalno pomeranje krive tražnje menja samo ravnotežnu cenu
- (e) vertikalno pomeranje krive tražnje neće promeniti ravnotežnu količinu

16.3 Kriva ponude ima pozitivan nagib. Ako se kriva tražnje pomera naviše, a kriva ponude se ne menja, onda će doći do:

- (a) porasta ravnotežne cene
- (b) porasta ravnotežne količine
- (c) **porasta i ravnotežne cene i ravnotežne količine**
- (d) porasta ravnotežne količine i pada ravnotežne cene
- (e) porasta ravnotežne cene i pada ravnotežne količine

16.4 Teorija ponude i teorija tražnje nam govore da ako je kriva ^{ponude} ~~tražnje~~ blažeg nagiba od krive ~~ponude~~: ^{gotovo horizontalna}

- (a) potrošači i proizvođači snose podjednak iznos poreza
- (b) **veći deo poreza snose potrošači**
- (c) veći deo poreza snose proizvođači
- (d) celokupan porez snose proizvođači
- (e) celokupan porez snose potrošači

16.5 Količina ponuđenog dobra ne zavisi od nivoa cene. Ukoliko se uvede porez na promet:

- (a) **cena koju plaćaju potrošači ostaje nepromenjena**
- (b) cena koju dobijaju prodavci ostaje nepromenjena
- (c) cena koju plaćaju potrošači zavisi od dohodovnog efekta
- (d) cena koju dobijaju prodavci zavisi od dohodovnog efekta
- (e) cena koju plaćaju potrošači zavisi od efekta supstitucije

18.1 Izokvanta predstavlja lokus tačaka onih kombinacija inputa koje:

- (a) su podjednako profitabilne
- (b) daju isti obim proizvodnje**
- (c) daju isti nivo ukupnog troška angažovanja faktora
- (d) daju isti nivo korisnosti
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

18.2 Ukoliko postoji *konstantna ekonomija na obim proizvodnje*, onda će:

- (a) udvostručenje bilo kog inputa udvostručiti količinu dobijenog outputa
- (b) udvostručenje svih inputa udvostručiti količinu dobijenog outputa**
- (c) udvostručenje svih inputa udvostručiti količinu dobijenog outputa
- (d) udvostručenje bilo kog inputa udvostručiti količinu svih drugih inputa
- (e) udvostručenje outputa udvostručiti količinu bilo kog inputa

18.3 Ekonomisti razlikuju *dugi i kratki rok* po tome što se:

- (a) količina nekog proizvodnog faktora ne može menjati u kratkom roku, ali se može menjati u dugom roku**
- (b) količina nekog proizvodnog faktora može menjati u kratkom roku, ali se ne može menjati u dugom roku
- (c) količina outputa ne može menjati u kratkom roku, ali se može menjati u dugom roku
- (d) količina outputa može menjati u kratkom roku, ali se ne može menjati u dugom roku
- (e) zakonski propiše trajanje kratkog i dugog roka

18.4 Ako je faktor x na horizontalnoj osi a faktor y na vertikalnoj osi, onda je *nagib izokvante* u tački (x^*, y^*) jednak:

- (a) negativnoj vrednosti količnika graničnog proizvoda x i graničnog proizvoda y**
- (b) količniku graničnog proizvoda x i graničnog proizvoda y
- (c) negativnoj vrednosti količnika graničnog proizvoda y i graničnog proizvoda x
- (d) količniku graničnog proizvoda y i graničnog proizvoda x
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

18.5 U svakom proizvodnom procesu granični proizvod rada jednak je:

- (a) vrednosti ukupne proizvodnje minus troškovi fiksnog kapitala
 - (b) promeni proizvodnje usled jedinične promene radnog inputa** ✓
 - (c) ukupnoj proizvodnji podeljenoj sa ukupnim inputom rada
 - (d) ukupnoj proizvodnji dobijenoj za dati input rada
 - (e) prosečnom proizvodu najmanje kvalifikovanog radnika
-

18.6 Ukoliko se preduzeće kreće iz jedne tačke na izokvanti ka drugoj tački na istoj izokvanti, šta se od sledećeg sigurno neće dogoditi:

- (a) promeniće se nivo proizvodnje** ✓
 - (b) promeniće se kombinacija faktora proizvodnje
 - (c) promeniće se granični proizvodi faktora proizvodnje
 - (d) promeniće se stopa tehničke supstitucije
 - (e) promeniće se profitabilnost proizvodnje.
-

Poglavlje 19

Maksimiziranje profita

19.1 *Fiksni faktor* proizvodnje je onaj faktor koji je:

- (a) fiksni po jedinici autputa
 - (b) fiksni u ukupnom iznosu**
 - (c) fiksni u ukupnom iznosu samo za nulti obim proizvodnje
 - (d) se može menjati u kratkom roku
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

19.2 *Granični proizvod* je:

- (a) prvi izvod proizvodne funkcije u odnosu na taj faktor, pri konstantnoj upotrebi ostalih faktora**
 - (b) prvi izvod proizvodne funkcije u odnosu na taj faktor, pri čemu se menja i upotreba ostalih faktora
 - (c) prvi izvod graničnog troška u odnosu na taj faktor, pri konstantnoj upotrebi ostalih faktora
 - (d) drugi izvod proizvodne funkcije u odnosu na taj faktor, pri čemu se menja i upotreba ostalih faktora
 - (e) identičan stopi tehničke supstitucije
-

19.3 Ako *vrednost graničnog proizvoda* faktora x raste sa porastom x i ako je vrednost graničnog proizvoda x jednaka ceni faktora, tada:

- (a) je upotrebljena količina faktora jednaka količini koja maksimizira profit
 - (b) treba povećati upotrebu faktora da bi se smanjio profit
 - (c) treba smanjiti upotrebu faktora da bi se smanjio profit
 - (d) treba povećati upotrebu faktora da bi se povećao profit**
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

19.4 Ako cena proizvoda konkurentske firme koja maksimizira profit raste, i ako su cene ostalih proizvoda konstantne, tada *autput* firme:

- (a) ne može pasti**
 - (b) se mora smanjiti
 - (c) nužno ostaje konstantan
 - (d) pada na nulu
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

19.5 Ako preduzeće koje maksimizira profit ima konstantne prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca, onda je profit preduzeća, na dugi rok:

- (a) jednak nuli**
- (b) pozitivan
- (c) negativan
- (d) neodrediv
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

19.6 Poput teorije potrošača koji maksimizira korisnost, i teorija firme koja maksimizira profit:

- (a) dozvoljava mogućnost postojanja »Gifenovog faktora« $w_1 \uparrow x_1 \uparrow$ (1)
(b) ne dozvoljava mogućnost postojanja »Gifenovog faktora«
 (c) dozvoljava mogućnost postojanja »Gifenovog faktora« samo ako je tehnologija konveksna
 (d) dozvoljava mogućnost postojanja »Gifenovog faktora« samo ako je tehnologija nekonveksna
 (e) ne dozvoljava mogućnost postojanja »Gifenovog faktora« samo ako je tehnologija konveksna

19.7 Ako je vrednost graničnog proizvoda rada veća od najamnine, onda će preduzeće koje maksimizira profit želeći da:

- (a) ne menja obim zaposlenosti
 (b) smanji obim zaposlenosti
(c) poveća obim zaposlenosti
 (d) prestane sa poslovanjem
 (e) nijedan od odgovora nije tačan

19.8. Ako je vrednost graničnog proizvoda rada manja od najamnine i ako se VGP nalazi u opadajućoj fazi, onda će preduzeće koje maksimizira profit želeći da:

- (a) ne menja obim zaposlenosti
(b) smanji obim zaposlenosti
 (c) poveća obim zaposlenosti
 (d) prestane sa poslovanjem
 (e) nijedan od odgovora nije tačan

19.9. Ukoliko je faktor 2 fiksiran na nivou $\bar{x}_2$ tada je vertikalni odsečak izoprofitne linije, za dati nivo profita $\bar{\pi}$:

- (a) $\frac{\bar{\pi}}{p}$
 (b) $\frac{\bar{\pi}}{p} + \frac{w_1}{p}$
 (c) $\frac{\bar{\pi}}{p} + \frac{w_2}{p}$
(d) $\frac{\bar{\pi}}{p} + \frac{w_2 \cdot \bar{x}_2}{p}$
 (e) $\frac{\bar{\pi}}{p} + \frac{\bar{x}_2}{p}$

Poglavlje 20

Minimiziranje troškova

20.1 Kvazi fiksni troškovi:

- (a) postoje samo na nultom obimu proizvodnje
- (b) predstavljaju drugi naziv za fiksne troškove
- (c) postoje samo ako je obim proizvodnje pozitivan**
- (d) su uvek konstatni po jedinici autputa
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

20.2 Ukoliko postoje rastući prinosi na obim, tada su prosečni troškovi:

- (a) opadajuća funkcija**
- (b) rastuća funkcija
- (c) konstantni
- (d) u obliku latiničnog slova U
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

20.3 Ukoliko postoje rastući prinosi na obim ulaganja proizvodnih činilaca, onda ukupni troškovi proizvodnje:

- (a) opadaju sa kretanjem niz izotroškovnu krivu
- (b) rastu sa kretanjem niz izotroškovnu krivu
- (c) se ne menjaju se sa kretanjem niz izotroškovnu krivu**
- (d) su jednaki nuli ako se nalazimo na horizontalnom ili vertikalnom odsečku izotroškovne krive
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

20.4 Ukoliko je proizvodna funkcija $f(x_1, x_2) = \min\{x_1, x_2\}$, onda je funkcija troškova:

- (a) $c(w_1, w_2, y) = \min\{w_1, w_2\}y$
- (b) $c(w_1, w_2, y) = (w_1 + w_2)y$**
- (c) $c(w_1, w_2, y) = w_1 w_2 y$
- (d) $c(w_1, w_2, y) = \max\{w_1, w_2\}y$
- (e) nijedan od odgovora nije tačan.

20.5. Uslovna funkcija tražnje za faktorom 1:

- (a) je funkcija koja nam pokazuje odnos cene prema proizvodu, za optimalan izbor preduzeća
- (b) se dobija na osnovu maksimiziranja funkcije profita
- (c) se dobija minimiziranjem troškova za dati obim proizvodnje**
- (d) može da ima pozitivan nagib
- (e) ispunjava uslov da su cene dva faktora jednake

20.6. Prema slabom aksiomu maksimiziranja profita važi:

- (a) $\Delta \omega_1 \Delta x_1 \leq 0$
 - (b) $\Delta \omega_1 \Delta x_1 > 0$
 - (c) $\Delta \omega_1 \Delta x_1 = 0$
 - (d) $\Delta \omega_1 \Delta x_1 \geq 0$
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan.
-

Poglavlje 21

Troškovne krive

21.1 Kriva prosečnog fiksnog troška:

- (a) ima samo jednu tačku minimuma
- (b) može imati više tačaka minimuma
- (c) **nema tačku minimuma**
- (d) ima više tačaka maksimuma
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

21.2 Ukoliko kriva prosečnih troškova ima oblik slova U, onda kriva graničnih troškova:

- (a) **mora prolaziti kroz minimum prosečnih ukupnih troškova**
- (b) se uvek nalazi ispod krive prosečnih ukupnih troškova
- (c) se uvek nalazi iznad krive prosečnih ukupnih troškova
- (d) je konstantna
- (e) je uvek opadajuća

21.3 Ako prosečni ukupni troškovi opadaju:

- (a) granični troškovi mogu da rastu
- (b) granični troškovi su konstantni
- (c) **granični troškovi opadaju** *su manji od PT*
- (d) granični troškovi su uvek jednaki nuli
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

21.4 Kriva prosečnih fiksnih troškova:

- (a) opada do tačke minimuma, a zatim raste
- (b) stalno raste
- (c) je konstantna
- (d) **stalno opada**
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

21.5 Sledeći odnos uvek važi između krive prosečnih ukupnih troškova (PT) i krive graničnih troškova (GT):

- (a) ukoliko GT rastu, PT su konstantni
- (b) ukoliko GT rastu, PT moraju biti veći od GT
- (c) ukoliko GT rastu, PT moraju biti manji od GT
- (d) **ukoliko PT rastu, GT moraju biti veći od PT**
- (e) ukoliko PT rastu, GT moraju biti manji od PT

Poglavlje 22

Ponuda preduzeća

22.1 Kriva tražnje sa kojom se suočava konkurentsko preduzeće je:

- (a) negativnog nagiba
- (b) pozitivnog nagiba
- (c) **horizontalna**
- (d) vertikalna
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

22.2 U grani u kojoj vlada savršena konkurencija, kriva tražnje za ukupnim proizvodom grane je:

- (a) **negativnog nagiba**
- (b) pozitivnog nagiba
- (c) horizontalna
- (d) vertikalna
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

22.3. Jednakost cene i graničnog troška je:

- (a) **potreban uslov maksimizacije profita**
- (b) dovoljan uslov maksimizacije profita
- (c) potreban i dovoljan uslov maksimizacije profita
- (d) nije uslov za maksimum profita
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

22.4 Konkurentska firma je uočila da kada njen obim proizvodnje raste, onda prosečni varijabilni troškovi opadaju, a zatim rastu. Da bi maksimizira profit, ova firma treba da:

- (a) određuje nivo proizvodnje za koji su jednaki cena i granični trošak, a da istovremeno granični troškovi budu u opadajućoj fazi
- ☒ (b) **određuje nivo proizvodnje za koji su jednaki cena i granični trošak, a da istovremeno granični troškovi budu u rastućoj fazi**
- (c) određuje nivo proizvodnje za koji su jednaki cena i prosečni varijabilni trošak, a da istovremeno granični troškovi budu u opadajućoj fazi
- (d) određuje nivo proizvodnje za koji su jednaki cena i prosečni varijabilni trošak, a da istovremeno granični troškovi budu u rastućoj fazi
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

određuje nivo proizvodnje za koji su jednaki cena i granični trošak, a da istovremeno granični troškovi budu u rastućoj fazi

22.5. Površina ispod krive graničnog troška predstavlja:

- (a) **ukupne varijabilne troškove** *the average*
- (b) ukupne troškove
- (c) ukupne fiksne troškove
- (d) prosečne varijabilne troškove
- (e) prosečne fiksne troškove

22.6. Promena proizvođačevog viška kada se tržišna cena povećava sa p_1 na p_2 predstavlja:

- (a) polovinu površine ulevo od krive graničnog troška koja se nalazi između p_1 i p_2
- (b) **celokupnu površine ulevo od krive graničnog troška koja se nalazi između p_1 i p_2**
- (c) četvrtinu površine ulevo od krive graničnog troška koja se nalazi između p_1 i p_2
- (d) površinu koja se nalazi ulevo od krive graničnog troška i ispod horizontalne linije koja prolazi kroz p_1
- (e) površinu koja se nalazi ulevo od krive graničnog troška i ispod horizontalne linije koja prolazi kroz p_2

22.7 Preduzeće koje maksimizira profit nastavlja proces proizvodnje čak i u situaciji kada gubi novac. Ono prodaje svoj proizvod po ceni od 100€. Iz ovih činjenica mi zaključujemo da:

- (a) prosečni ukupni troškovi su manji od 100€
- (b) prosečni fiksni troškovi su manji od 100€
- (c) granični troškovi su u rastućoj fazi
- (d) prosečni varijabilni troškovi su manji od 100€**
- (e) granični troškovi su u opadajućoj fazi.

22.8 Jedna mlekarica koja maksimizira profit trenutno proizvodi 10000 kanti mleka dnevno. Vlada razmatra dve alternativne politike. Jedna je da mlekarici da paušalnu subvenciju od 500€ mesečno. Druga je da mlekarici da subvenciju od 0,05€, po svakoj kanti mleka. Šta je od sledećeg tačno?

- (a) Obe vrste subvencije će povećati proizvodnju mlekarice
- (b) Nijedna subvencija neće uticati na proizvodnju mlekarice
- (c) Proizvodnja ove firme biće povećana ukoliko se primeni subvencija od 0,05€, ali se neće povećati u slučaju subvencije od 500€**
- (d) Koja od dve subvencije ima veći uticaj na proizvodnju zavisi od toga da li su varijabilni troškovi veći od fiksnih troškova
- (e) Proizvodnja će biti povećana u slučaju obe subvencije tada i samo tada ako firma operiše u zoni opadajućih prinosa na obim

22.9 Konkurentna firma bira nivo proizvodnje u cilju kratkoročne maksimizacije profita. Šta od sledećeg ne mora da bude tačno? (pretpostavite da su granični troškovi definisani za sve nivoe outputa.):

- (a) granični troškovi nisu manji od prosečnih varijabilnih troškova
 - (b) ukupan prihod nije manji od ukupnih troškova**
 - (c) cena nije manja od prosečnih varijabilnih troškova
 - (d) cena je jednaka graničnim troškovima
 - (e) kriva graničnih troškova je u rastućoj fazi
-

22.10. Uslov za prestanak rada preduzeća je ($c_v(y)$ - ukupni varijabilni trošak, F - ukupni fiksni trošak, y - obim proizvodnje, p - cena proizvoda):

(a) $PFT(y) = \frac{F}{y} > p$

(b) $PT(y) = \frac{C_v(y) + F}{y} > p$

(c) $PT(y) = \frac{C_v(y) + F}{y} < p$

(d) $PVT(y) = \frac{C_v(y)}{y} > p$ ✓

(e) $PVT(y) = \frac{C_v(y)}{y} < p$

23.1 *Kratkoročna kriva ponude grane* dobija se:

- (a) horizontalnim sabiranjem kriva ponude svih preduzeća u toj grani
 - (b) horizontalnim sabiranjem kriva ponude svih preduzeća u toj grani i preduzeća koja mogu da uđu u granu
 - (c) **horizontalnim sabiranjem kriva ponude svih preduzeća u toj grani koja ostvaruju pozitivan ili nulti proizvođačev višak**
 - (d) horizontalnim sabiranjem kriva ponude svih preduzeća u toj grani koja ostvaruju pozitivan proizvođačev višak
 - (e) horizontalnim sabiranjem kriva ponude svih preduzeća u toj grani koja ostvaruju pozitivan profit
-

23.2 U *dugoročnoj ravnoteži* u konkurentskoj grani preduzeća ostvaruju:

- (a) **nulti profit**
 - (b) pozitivan profit
 - (c) negativan profit
 - (d) nenegativan profit
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

23.3 Mogućnost da više preduzeća *u dugom roku* uđe u granu dovodi do toga da je u toj grani:

- (a) **dugoročna kriva ponude elastičnija od kratkoročne krive ponude**
 - (b) kratkoročna kriva ponude elastičnija od dugoročne krive ponude
 - (c) kratkoročna kriva ponude savršeno elastična, a dugoročna krive ponude savršeno neelastična
 - (d) kratkoročna kriva ponude savršeno neelastična, a dugoročna krive ponude savršeno elastična
 - (e) elastičnost kratkoročne i dugoročne krive ponude identična
-

23.4 Ukoliko u grani u kojoj vlada savršena konkurencija postoji konstantna ekonomija obima, *dugoročna kriva ponude* u toj grani je:

- (a) **horizontalna**
 - (b) vertikalna
 - (c) rastuća
 - (d) opadajuća
 - (e) nedefinisana
-

24.1 Monopol proizvodi neefikasnu količinu autputa i zaračunava *cenu* koja je:

- (a) manja od graničnog troška
 - (b) jednaka graničnom trošku
 - (c) **veća od graničnog troška**
 - (d) jednaka ceni konkurentskog preduzeća
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

24.2 Primer *prirodnog monopola* imamo kada preduzeće ima:

- (a) velike granične troškove i male fiksne troškove
 - (b) konstantne granične troškove
 - (c) **velike fiksne troškove i male granične troškove**
 - (d) konstantne prinose na obim
 - (e) opadajuće prinose na obim
-

24.3 Ako neki nivo autputa monopoliste *istovremeno maksimira i profit i prihod* tada je:

- (a) fiksni trošak jednak nuli
 - (b) granični trošak pozitivna konstanta
 - (c) **varijabilni trošak jednak nuli**
 - (d) prosečni ukupni trošak u obliku latiničnog slova U
 - (e) prosečni ukupni trošak pozitivna konstanta
-

24.4 Za monopolistu koji je suočen sa *inverznom linearnom krivom tražnje*, nagib funkcije graničnog prihoda je:

- (a) identičan nagibu inverzne funkcije tražnje
 - (b) **dva puta manji od nagiba inverzne funkcije tražnje**
 - (c) dva puta veći od nagiba inverzne funkcije tražnje
 - (d) četiri puta manji od nagiba inverzne funkcije tražnje
 - (e) četiri puta veći od nagiba inverzne funkcije tražnje
-

24.5 Monopolista koji maksimizira profit određuje svoju proizvodnju tako da:

- (a) cena bude jednaka prosečnim troškovima
 - (b) cena bude jednaka graničnim troškovima
 - (c) cena bude jednaka recipročnoj vrednosti elastičnosti tražnje
 - (d) cena bude jednaka graničnom prihodu
 - (e) **granični prihod bude jednak graničnom trošku**
-

24.6 Monopol ima opadajuće prosečne troškove sa porastom obima proizvodnje. Ukoliko monopol odredi cenu koja je jednaka prosečnim troškovima on će:

- (a) proizvoditi previše prema kriteriju efikasnosti
 - (b) biće na gubitku
 - (c) proizvoditi premalo prema kriteriju efikasnosti**
 - (d) maksimizirati profit
 - (e) suočiće se sa viškom tražnje
-

24.7. Uslov drugog reda za maksimum profita monopola je :

- (a) $c''(y) \geq r''(y)$**
 - (b) $c''(y) \leq r''(y)$
 - (c) $c''(y) = r''(y)$
 - (d) $c''(y) = -r''(y)$
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan.
-

Poglavlje 25

Monopolsko ponašanje

25.1 *Trećestepena* diskriminacija cena pojavljuje se kada:

- (a) monopolista prodaje proizvod različitim grupama ljudi po različitim cenama, ali unutar grupe cena je jedinstvena za svakog potrošača
 - (b) monopolista prodaje proizvod različitim grupama ljudi po različitim cenama i unutar grupe cena je različita za svakog potrošača
 - (c) monopolista prodaje proizvod po rezervacionoj ceni
 - (d) monopolista određuje kombinacije cene i količine tako da motiviše potrošače na samootkrivanje
 - (e) se proizvod prodaje u paketima
-

25.2 Monopolista koji sprovodi *trećestepenu diskriminaciju* cena ostvarivaće:

- (a) veći profit nego monopolista koji je u stanju da sprovodi prvostepenu diskriminaciju cena
 - (b) **manji profit nego monopolista koji je u stanju da sprovodi prvostepenu diskriminaciju cena**
 - (c) identičan profit kao i monopolista koji sprovodi prvostepenu diskriminaciju cena
 - (d) nulti profit
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

25.3 Monopolista koji primenjuje *trećestepenu diskriminaciju* cena određuje:

- (a) višu cenu na tržištu na kome je apsolutna elastičnost tražnje veća
 - (b) **nižu cenu na tržištu na kome je apsolutna elastičnost tražnje veća**
 - (c) istu cenu na oba tržišta bez obzira na apsolutnu elastičnost tražnje
 - (d) nižu cenu na tržištu na kome je tražnje veća
 - (e) višu cenu na tržištu na kome je tražnje veća
-

25.4. Monopolista koji primenjuje *drugostepenu diskriminaciju* cena:

- (a) monopolista prodaje proizvod različitim grupama ljudi po različitim cenama, ali unutar grupe cena je jedinstvena za svakog potrošača
- (b) monopolista prodaje proizvod različitim grupama ljudi po različitim cenama i unutar grupe cena je različita za svakog potrošača
- (c) monopolista prodaje proizvod po rezervacionoj ceni
- (d) **monopolista određuje kombinacije cene i količine tako da motiviše potrošače na samootkrivanje**
- (e) se proizvod prodaje u paketima

25.5 U grani u kojoj vlada *monopolistička konkurencija*, u dugoročnoj ravnoteži svako preduzeće proizvodiće:

- (a) količinu koja minimizira prosečne troškove
 - (b) veću količinu od one koja minimizira prosečne troškove
 - (c) manju količinu od one koja minimizira prosečne troškove**
 - (d) efikasan obim autputa
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

25.6 U lokacionom modelu diferenciranog proizvoda, ako postoje *dva prodavca* kokica:

- (a) postoji obrazac ravnoteže lokacije**
 - (b) ne postoji obrazac ravnoteže lokacije
 - (c) ne isplati se pomeranje ka sredini šetališta
 - (d) nastaje kartelski sporazum
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

25.7 U lokacionom modelu diferenciranog proizvoda, ako postoje *tri prodavca* kokica:

- (a) postoji obrazac ravnoteže lokacije
 - (b) ne postoji obrazac ravnoteže lokacije**
 - (c) ne isplati se pomeranje ka sredini šetališta
 - (d) nastaje kartelski sporazum
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

25.8 Preduzeća u *monopolističkoj konkurenciji* prodaju proizvode koji su:

- (a) savršeni supstituti
 - (b) savršeni komplementi
 - (c) nesavršeni supstituti**
 - (d) nesavršeni komplementi
 - (e) neželjena dobra
-

25.9 Monopol ima pozitivne granične troškove proizvodnje. Uprkos ovoj činjenici, monopol je odlučio da proizvede onu količinu koja mu daje maksimum ukupnog prihoda. Pretpostavimo da kriva graničnog prihoda ovog monopoliste uvek ima negativan nagib. Tada monopolista:

- (a) minimizira profite
- (b) proizvodi istu količinu koju bi proizvodio da maksimizira profit
- (c) proizvodi veću količinu od one koju bi proizvodio da maksimizira profit**
- (d) proizvodi manju količinu od one koju bi proizvodio da maksimizira profit
- (e) proizvodi autput pri kome je granični prihod striktno pozitivan

26.1 Slučaj *monopsona* imamo kada:

- (a) se dve firme dogovore o visini cene po kojoj prodaju proizvod na tržištu
 - (b) postoji samo jedan prodavac
 - (c) **postoji samo jedan kupac**
 - (d) se spoje uzvodni i nizvodni monopol
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

26.2 U slučaju *monopsona*:

- (a) granični trošak angažovanja radne snage je niži od optimalnog nivoa najamnine
 - (b) **granični trošak angažovanja radne snage je viši od optimalnog nivoa najamnine**
 - (c) granični trošak angažovanja radne snage je identičan optimalnom nivou najamnine
 - (d) granični trošak angažovanja radne snage je neodrediv
 - (e) optimalni nivo najamnine je neodrediv
-

26.3 U slučaju *monopsona* inverzna kriva ponude proizvodnog činioca:

- (a) **je manje strma od krive graničnih izdataka (troškova) za taj proizvodni činalac**
 - (b) je strmija od krive graničnih izdataka (troškova) za taj proizvodni činalac
 - (c) ima isti nagib kao i kriva graničnih izdataka (troškova) za taj proizvodni činalac
 - (d) je horizontalna
 - (e) je vertikalna
-

26.4 U slučaju *monopsona*, sa *povećanjem elastičnosti ponuda rada*:

- (a) povećava se razlika između graničnih izdataka (troškova) za rad i najamnine
 - (b) **smanjuje se razlika između graničnih izdataka (troškova) za rad i najamnine**
 - (c) ne menja se razlika između graničnih izdataka (troškova) za rad i najamnine
 - (d) najamnina teži nuli
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

26.5 Ukoliko je *monopolista* suočen sa konkurentskim tržištem rada, on će upošljavati radnu snagu sve do tačke za koju je:

- (a) cena autputa pomnožena sa graničnim proizvodom jednaka najamnini
 - (b) granični proizvod jednak najamnini
 - (c) **proizvod graničnog prihoda i graničnog proizvoda jednak najamnini**
 - (d) granični prihod jednak najamnini
 - (e) granični proizvod jednak graničnom prihodu
-

26.6 *Monopolista* koji je suočen sa horizontalnom pravom ponude rada:

- (a) **upošljavaće manje radnika nego ako deluje u konkurentskim uslovima**
 - (b) upošljavaće više radnika nego ako deluje u konkurentskim uslovima
 - (c) upošljavaće isti broj radnika kao i kada deluje u konkurentskim uslovima
 - (d) izjednačava granični prihod i najamninu
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

26.7 Monopolista koristi samo jedan proizvodni faktor, rad. Postoje konstantni prinosi na obim ulaganja. Postoji kriva tražnje za njegovim proizvodom koja je prava linija negativnog nagiba koji je jednak -1 . Monopolista je suočen sa sa horizontalnom krivom ponude rada. Ako monopolista bira obim proizvodnje koji mu maksimizira profit, onda:

- (a) granični troškovi rada premašuju nadnicu
 - (b) je vrednost graničnog proizvoda rada jednaka nadnici
 - (c) je vrednost graničnog proizvoda rada manja od nadnice
 - (d) **vrednost graničnog proizvoda rada premašuje nadnicu**
 - (e) je proizvod graničnog prihoda i graničnog proizvoda rada manji od nadnice
-

26.8. Monopolista upošljava faktor do tačke u kojoj je:

- (a) vrednost graničnog proizvoda jednaka ceni faktora
- (b) granični proizvod jednak ceni faktora
- (c) **granični prihod puta granični proizvod jednak ceni faktora**
- (d) granični prihod puta cena faktora jednak graničnom proizvodu
- (e) granični proizvod puta cena faktora jednak graničnom prihodu.

27.1 U *Kurnoovoj ravnoteži* svako preduzeće bira onaj obim proizvodnje koji maksimizira profit, uz pretpostavku da:

- (a) je cena koju određuje konkurent nepromenjena
- (b) je cena koju određuje konkurent maksimalna
- (c) je količina koju određuje konkurent nepromenjena**
- (d) je količina koju određuje konkurent maksimalna
- (e) se njegov konkurent ponaša kao čisto konkurentsko preduzeće

27.2 U *Bertránovom modelu* svako preduzeće veruje da ukoliko promeni cenu:

- (a) konkurent će promeniti količinu
- (b) konkurent će ponuditi maksimalnu količinu
- (c) konkurent će izaći iz grane
- (d) konkurent neće menjati cenu**
- (e) konkurent odrediti monopolsku cenu

27.3 Pretpostavimo da je kriva tražnje u grani linearna. Tada, *sa povećanjem broja identičnih preduzeća* u Kurnoovoj ravnoteži:

- (a) niža je cena proizvoda**
- (b) viša je cena proizvoda
- (c) broj preduzeća nema uticaj na visinu cene
- (d) povećava se verovatnoća nastanka kartelskog sporazuma
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

27.4 Lider u *Štelbergovom duopolu* polazi od pretpostavke da će njegov *satelit* prilagođavati svoje poteze potezima lidera tako da:

- (a) se maksimizira satelitov profit**
- (b) se maksimizira liderov profit
- (c) satelit ostane u grani
- (d) lider napusti granu
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

27.5 Pojam »*varijacija u nagađanju*« odnosi se na:

- (a) procenu krive tražnje
- (b) procenu cene ili količine za koju jedan duopolista veruje da će biti ponuđena od strane drugog**
- (c) procenu troškova konkurenta
- (d) procenu broja preduzeća u grani
- (e) procenu maksimalne cene ili količine za koju jedan duopolista veruje da će biti ponuđena od strane drugog

27.6 Duopol u kome su dva identična preduzeća uvučena u *Bertranovu konkurenciju*, imaće ravnotežnu cenu identičnu onoj koja se formira u:

- (a) **savršenoj konkurenciji**
 - (b) Kurnoovom duopolu
 - (c) Štakelbergovom duopolu
 - (d) slučaju kartelskog sporazuma
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

27.7. Ako je kriva tražnje pravolinijska tada *Štakelbergov lider* ostvaruje:

- (a) isti nivo profita kao i kada deluje kao Kurnoov duopolista
 - (b) manji nivo profita nego kada deluje kao Kurnoov duopolista
 - (c) **veći nivo profita nego kada deluje kao Kurnoov duopolista**
 - (d) nije moguće porediti nivo profita Štakelbergovog lidera i Kurnoovog duopoliste
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

27.8. Ravnoteža Štakelbergovog duopola se ostvaruje:

- (a) u preseku dve krive reakcije
 - (b) **u tački u kojoj je kriva reakcije satelita tangenta izoprofitne linije lidera**
 - (c) u tački tangentnosti izoprofitnih linija
 - (d) na nivou graničnog troška
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan.
-

29.1 O odnosu parcijalne i opšte ravnoteže možemo reći sledeće:

- (a) teorija parcijalne ravnoteže bavi se ponudom ili tražnjom, dok teorija opšte ravnoteže razmatra ponudu i tražnju istovremeno
- (b) teorija parcijalne ravnoteže bavi se ravnotežom na jednom tržištu, dok se teorija opšte ravnoteže bavi ravnotežom na više tržišta istovremeno**
- (c) teorija parcijalne ravnoteže se bavi odnosom jednog potrošača i jednog ponuđača, dok se teorija opšte ravnoteže bavi odnosom više potrošača i ponuđača na jednom tržištu
- (d) teorija parcijalne ravnoteže proučava samo ravnotežnu cenu, dok teorija opšte ravnoteže razmatra i ravnotežnu cenu i ravnotežnu količinu
- (e) teorija parcijalne ravnoteže proučava ravnotežu na jednom tržištu bez poreza, dok teorija opšte ravnoteže proučava ravnotežu na jednom tržištu kada se uvede porez

29.2 Privreda sa čistom razmenom je privreda u kojoj se razmenjuju dobra, ali u toj privredi:

- (a) ne postoji proizvodnja**
- (b) postoji proizvodnja
- (c) novac predstavlja sredstvo razmene
- (d) potrošači uvek imaju iste preferencije
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

29.3 U teoriji opšte ravnoteže jedna alokacija je izvodljiva alokacija ako:

- (a) svaki potrošač raspolaže sa korpom dobara koja nije skuplja od iznosa njegovog dohotka
- (b) je ukupna količina koja se troši jednaka ukupnoj ponuđenoj količini**
- (c) se izvodi iz funkcije korisnosti
- (d) su krive indiferentnosti konveksne
- (e) su krive indiferentnosti konkavne

29.4 Iz Valrasovog zakon sledi da, na tržištu sa dva dobra, ukoliko je tražnja jednaka ponudi na jednom tržištu, onda:

- (a) tražnja mora da bude jednaka ponudi na drugom tržištu**
- (b) tražnja mora da bude veća od ponude na drugom tržištu
- (c) tražnja mora da bude manja od ponude na drugom tržištu
- (d) drugo tržište prestaje da postoji
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

29.5 Ukoliko primenimo pretpostavke prve teoreme ekonomike blagostanja, i ukoliko se privreda nalazi u stanju konkurentske ravnoteže, tada:

- (a) **svaka realokacija koja nekome pogoduje mora da pogorša položaj nekog drugog**
 - (b) svaka realokacija koja nekome pogoduje mora da poboljša položaj nekog drugog
 - (c) svaka realokacija koja nekome pogoduje može ali i ne mora da pogorša položaj nekog drugog
 - (d) nije postignut Pareto optimum
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

29.6 Ukoliko postoje eksternalije u potrošnji:

- (a) **konkurentska ravnoteža nije nužno optimalna u Paretovom smislu**
 - (b) konkurentska ravnoteža je nužno optimalna u Paretovom smislu
 - (c) konkurentska ravnoteža je optimalna u Paretovom smislu samo ako su eksterni efekti pozitivni
 - (d) konkurentska ravnoteža je optimalna u Paretovom smislu samo ako su eksterni efekti negativni
 - (e) konkurentska ravnoteža je optimalna u Paretovom smislu samo ako postoje i eksterni efekti u proizvodnji
-

29.7 Alokacija koja karakteriše konkurentsku ravnotežu:

- (a) **mora biti izvodljiva alokacija**
 - (b) ne mora biti izvodljiva alokacija
 - (c) je neodrediva
 - (d) se uvek nalazi u uglu Edžvortovog dijagrama
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

29.8 U konkurentskoj privredi sa čistom razmenom, ukoliko je ukupna vrednost viška tražnje za svim prehrambenim proizvodima jednaka nuli, onda ukupna vrednost viška tražnje za ostalim proizvodima mora biti:

- (a) **jednaka nuli**
 - (b) pozitivna
 - (c) negativna
 - (d) beskonačna
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

29.9 Svaka alokacija duž ugovorne krive:

- (a) **je optimalna alokacija u Paretovom smislu**
- (b) je alokacija koja izjednačava ponudu i tražnju
- (c) je neefikasna alokacija
- (d) uvek predstavlja početnu alokaciju
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

29.10 Ukoliko je vektor cena (12, 27) vektor cena konkurentske ravnoteže, onda je i vektor cena:

- (a) **(24, 54) takođe vektor cena konkurentske ravnoteže**
 - (b) (1, 1) takođe vektor cena konkurentske ravnoteže
 - (c) (24, 24) takođe vektor cena konkurentske ravnoteže
 - (d) (27, 27) takođe vektor cena konkurentske ravnoteže
 - (e) (12, 12) takođe vektor cena konkurentske ravnoteže
-

29.11 Ukoliko se početna alokacija nalazi na ugovornoj krivoj:

- (a) **onda se ne odvija razmena dobara**
 - (b) razmena će se odvijati tako da se dođe u tačku u kojoj ugovorna kriva ima pozitivan nagib
 - (c) razmena će se odvijati tako da se dođe u tačku u kojoj ugovorna kriva ima negativan nagib
 - (d) tada su oba potrošača u najlošijem mogućem položaju
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

29.12. Ukoliko dvoje ljudi imaju identičnu funkciju korisnosti Kob-Daglasovog tipa, tada u svakoj Paretovoj optimalnoj alokaciji u kojoj oboje troše pozitivne količine dobara:

- (a) **moraju trošiti dobra u istoj proporciji**
 - (b) moraju trošiti dobra u istom apsolutnom iznosu
 - (c) moraju trošiti dobra u različitoj proporciji
 - (d) jedan od potrošača će uvek trošiti jedno dobro u većoj proporciji nego drugi potrošač
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

29.13 Prema Prvoj teoremi ekonomike blagostanja:

- (a) svaka ravnoteža postignuta pod konkurentskim uslovima je fer
 - (b) **ako je privreda u stanju konkurentske ravnoteže, ne postoji način da se neko prevede u za njega bolji položaj**
 - (c) konkurentska ravnoteža uvek postoji
 - (d) u stanju Paretovog optimuma svi potrošači moraju biti podjednako bogati
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan.
-

29.14. Prema drugoj teoremi ekonomike blagostanja:

- (a) nemoguće je formirati funkciju društvenog blagostanja
 - (b) svaka konkurentna ravnoteža je Pareto efikasna
 - (c) **ukoliko svi učesnici imaju konveksne preferencije, onda će uvek postojati skup cena tako da svaka Paretova efikasna alokacija bude tržišna ravnoteža**
 - (d) ukoliko svi učesnici nemaju konveksne preferencije, onda će uvek postojati takav skup cena tako da svaka Paretova efikasna alokacija bude tržišna ravnoteža
 - (e) ukoliko svi učesnici imaju konveksne preferencije, onda će uvek postojati takav skup cena tako da svaka tržišna ravnoteža bude Pareto efikasna.
-

29.15. Preuređivanjem budžetskog ograničenja za potrošača A u cilju dokazivanja Valrasovog zakona dobijamo :

- (a) $p_1 \cdot e_A^1 + p_2 \cdot e_A^2 = 0$
 - (b) $e_A^1 + e_A^2 = 0$
 - (c) $p_1 \cdot e_A^1 = p_2 \cdot e_A^2$
 - (d) $e_A^1 = e_A^2$
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan.
-

29.16. Ako postoje dva potrošača i ako je λ multiplikator uz prvo ograničenje (korisnost potrošača B je fiksirana), μ_1 multiplikator uz drugo ograničenje (ponuda jednaka tražnji na prvom tržištu), μ_2 multiplikator uz treće ograničenje (ponuda jednaka tražnji na drugom tržištu) i ako svi multiplikatori u Lagranžovoj funkciji imaju negativan predznak, tada je :

- (a) $\frac{\mu_1}{\mu_2} = \frac{\lambda}{p_2}$
 - (b) $\frac{\mu_1}{\mu_2} = \lambda$
 - (c) $\frac{\mu_1}{\mu_2} = \frac{p_1}{p_2}$
 - (d) $\frac{\mu_1}{\mu_2} = \lambda \cdot p_1$
 - (e) $\frac{\mu_1}{\mu_2} = \lambda \cdot p_2$
-

3.1. Ako dve korpe dobara, x i y , leže na istoj krivi indiferentnosti, i pojedinac ima striktno konveksne preferencije, i ako je $z = (tx_1 + (1-t)x_2, ty_1 + (1-t)y_2)$, gde je $0 < t < 1$, tada važi da je:

- (a) x i y striktno preferirano u odnosu na z
- (b) z slabo preferirano u odnosu na x i y
- (c) x i y slabo preferirano u odnosu na z
- (d) z striktno preferirano u odnosu na x i y
- (e) z je u relaciji indiferentnosti sa x i y

4.1. Za funkciju korisnosti $V(x_1, x_2) = bx_1 + ax_2$, GSS jednaka je (granična korisnost prvog dobra kroz granična korisnost drugog):

- (a) b/a
- (b) a/b
- (c) b/a
- (d) $-a/b$
- (e) $+ \text{beskonačnost}$

4.2. Za funkciju korisnosti $U(x_1, x_2) = x_1 x_2$ važi $GSS_U = -x_2/x_1$. Neka je $V = U^2$; tj. $V(x_1, x_2) = x_1^2 x_2^2$. Tada je GSS_V jednaka:

- (a) $-x_2/x_1$
- (b) $+x_2/x_1$
- (c) $-(x_2/x_1)^2$
- (d) $+(x_2/x_1)^2$
- (e) $-(x_2/x_1)^{1/2}$

5.1. Kada je funkcija korisnosti potrošača data izrazom $U(x_1, x_2) = x_1 + x_2$, a budžetsko ograničenje glasi $p_1 x_1 + p_2 x_2 = m$, izabrana korpa dobara je (x_1^*, x_2^*) , gde je:

- (a) $(x_1^*, x_2^*) = (m/p_1, 0)$ u slučaju da je $p_1 < p_2$ ✓
- (b) $(x_1^*, x_2^*) = (m/p_1, 0)$ u slučaju da je $p_1 > p_2$ -
- (c) $(x_1^*, x_2^*) = (p_1/m, 0)$ u slučaju da je $p_1 < p_2$ -
- (d) $(x_1^*, x_2^*) = (m/p_1, 0)$ u slučaju da je $p_1 \leq p_2$ ✓
- (e) $(x_1^*, x_2^*) = (m/p_1, 0)$ u slučaju da je $p_1 \leq p_2$ -

5.2. Neka je funkcija korisnosti data izrazom $U(x_1, x_2) = x_1^a x_2^b$, i neka je $a = 2b$. Ako na horizontalnoj osi nanosimo učešće dobra 1 u ukupnoj potrošnji, a na vertikalnoj osi nanosimo učešće dobra 2 u ukupnoj potrošnji, onda linija ucrtana u ovom dijagramu ima nagib:

- (a) 1
- (b) 2
- (c) 3
- (d) -1
- (e) -2

6.1. Ako je funkcija korisnosti data izrazom $U(x_1, x_2) = x_1^a x_2^b$, ako je budžetsko ograničenje $p_1 x_1 + p_2 x_2 = m$, i ako na horizontalnoj osi nanosimo tražene količine x_1 , odnosno tražene količine x_2 , a na vertikalnoj osi dohodak potrošača m , onda su Engelove krive date izrazima:

- (a) $m = (a + b)p_1 x_1^* / a$, $m = (a + b)p_2 x_2^* / b$
 - (b) $m = b p_1 x_1^* / a$, $m = a p_2 x_2^* / b$
 - (c) $m = a p_1 x_1^* / (a + b)$, $m = b p_2 x_2^* / (a + b)$
 - (d) $m = p_1 x_1^* / a$, $m = p_2 x_2^* / b$
 - (e) $m = (a - b)p_1 x_1^* / a$, $m = (a - b)p_2 x_2^* / b$
-

6.2 Ako je funkcija korisnosti data izrazom $U(x_1, x_2) = \min\{x_1, x_2\}$, ako je budžetsko ograničenje $p_1 x_1 + p_2 x_2 = m$, i ako na horizontalnoj osi nanosimo tražene količine x_1 , odnosno tražene količine x_2 , a na vertikalnoj osi dohodak potrošača m , onda su Engelove krive date izrazima:

- (a) $m = (p_1 + p_2)x_1^*$, $m = (p_1 + p_2)x_2^*$
 - (b) $m = (p_1 + p_2)/x_1^*$, $m = (p_1 + p_2)/x_2^*$
 - (c) $m = x_1^* / (p_1 + p_2)$, $m = x_2^* / (p_1 + p_2)$
 - (d) $m = p_1 x_1^*$, $m = p_2 x_2^*$
 - (e) $m = p_1 / x_1^*$, $m = p_2 / x_2^*$
-

7.1 Potrošači su u boljem položaju u baznom periodu nego u tekućem periodu ako je:

- (a) $L_p < 1$
 - (b) $L_q > 1$
 - (c) $P_q > 1$
 - (d) $P_p < 1$
 - (e) $L_q < 1$
-

8.1. Slucki je utvrdio za slučaj normalnog dobra da:

- (a) veći dohodak povećava tražnju, ali da se dohodovni efekat i efekat supstitucije u ekstremnom slučaju mogu međusobno potirati
 - (b) veći dohodak povećava tražnju, ali da je dohodovni efekat uvek jači od efekta supstitucije
 - (c) veći dohodak povećava tražnju, pa se dohodovni efekat i efekat supstitucije međusobno pojačavaju
 - (d) veći dohodak povećava tražnju, ali da ukupno dejstvo dohodovnog efekta i efekta supstitucije nije moguće unapred odrediti
 - (e) veći dohodak povećava tražnju, ali da je dohodovni efekat uvek slabiji od efekta supstitucije
-

8.2. Slucki je utvrdio za slučaju inferiornog dobra koje nije Gifeno da:

- (a) veći dohodak smanjuje tražnju, pa se dohodovni efekat i efekat supstitucije međusobno pojačavaju
 - (b) veći dohodak povećava tražnju, ali da se dohodovni efekat i efekat supstitucije u ekstremnom slučaju mogu međusobno potirati
 - (c) veći dohodak smanjuje tražnju, ali da ukupno dejstvo dohodovnog efekta i efekta supstitucije nije moguće unapred odrediti
 - (d) veći dohodak smanjuje tražnju, ali da je dohodovni efekat uvek jači od efekta supstitucije
 - (e) veći dohodak smanjuje tražnju, ali da je dohodovni efekat uvek slabiji od efekta supstitucije
-

9.1. Budžetski skup B je takav skup dobara za koji važi:

- (a) $B\{x_1, x_2 | p_1 x_1 + p_2 x_2 \leq p_1 \omega_1 + p_2 \omega_2, x_1 \geq 0, x_2 \geq 0\}$
 - (b) $B\{x_1, x_2 | p_1 x_1 + p_2 x_2 \geq p_1 \omega_1 + p_2 \omega_2, x_1 \geq 0, x_2 \geq 0\}$
 - (c) $B\{x_1, x_2 | p_1 x_1 + p_2 x_2 \leq p_1 \omega_1 + p_2 \omega_2, x_1 \leq 0, x_2 \leq 0\}$
 - (d) $B\{x_1, x_2 | p_1 x_1 + p_2 x_2 = p_1 \omega_1 + p_2 \omega_2, \omega_1 \geq 0, \omega_2 \geq 0\}$
 - (e) $B\{x_1, x_2 | p_1 x_1 + p_2 x_2 < p_1 \omega_1 + p_2 \omega_2, x_1 \geq 0, x_2 \geq 0\}$
-

9.2. Za inicijalno raspoloživu količinu dobara ω_1 i ω_2 , sa promenom cene p_1 budžetsko ograničenje rotira oko tačke:

- (a) (ω_1, ω_2)
 - (b) $(\omega_1, 0)$
 - (c) $(0, \omega_2)$
 - (d) (ω_1, ω_2) , pri čemu je $\omega_1 = \omega_2$
 - (e) bužetsko ograničenje ne rotira, već se pomera paralelno sa inicijalnim položajem
-

9.3 Za neto tražnje potrošača uvek važi jednakost:

- (a) $p_1(x_1 - \omega_1) = p_2(x_2 - \omega_2) - p_2(x_2 - \omega_2)$
 - (b) $(x_1 - \omega_1) = (x_2 - \omega_2)$
 - (c) $p_1(x_1 - x_2) = p_2(\omega_2 - \omega_1)$
 - (d) $p_1(x_1 - x_2) < p_2(\omega_2 - \omega_1)$
 - (e) $p_1(x_1 - x_2) > p_2(\omega_2 - \omega_1)$
-

9.4. Ukoliko sa C označimo potrošnju radnika, sa p_C cenu jedinice potrošnje, sa w radnikovu nadnicu, sa M iznos fiksnog neradnog dohotka radnika, sa $\bar{L}$ maksimalnu dokolicu, sa L broj časova rada, onda je vrednost stvarne potrošnje radnika jednaka:

- (a) $p_C C + w(\bar{L} - L) = M + w\bar{L}$
 - (b) $p_C C + w(\bar{L} - L) = M - w\bar{L}$
 - (c) $C = \{w(\bar{L} - L) + M\}/p_C$
 - (d) $p_C C = w(L - \bar{L}) + M$
 - (e) $C = \{w(L - \bar{L}) + M\}/p_C$
-

10.1 Ako sa c_1 i c_2 označimo nivo potrošnje u dva perioda, a sa m_1 i m_2 ostvareni dohodak u dva perioda, i neka je kamatna stopa po periodu r , onda budžetsko ograničenje može biti zapisano kao:

- (a) $c_2 = -(1+r)c_1 + m_2 + (1+r)m_1$
 - (b) $c_1 = -(1+r)c_2 + m_2 + (1+r)m_1$
 - (c) $c_1 = -(1+r)c_2 + (1+r)(m_1 + m_2)$
 - (d) $c_2 = +(1+r)c_1 - m_2 + (1+r)m_1$
 - (e) $c_2 = -(1+r)c_1 + (1+r)(m_2 - m_1)$
-

10.2 Ako sa c_1 i c_2 označimo nivo potrošnje u dva perioda, a sa m_1 i m_2 ostvareni dohodak u dva perioda, i neka je kamatna stopa po periodu r , a cene jedinice potrošnje su p_1 i p_2 , pri čemu je $p_1 = 1$, onda budžetsko ograničenje može biti zapisano kao:

- (a) $c_1 = -p_2 c_2 (1+r)^{-1} + m_1 + m_2 (1+r)^{-1}$
 - (b) $c_1 = -p_2 c_2 (1+r)^{-1} + (m_1 + m_2)(1+r)^{-1}$
 - (c) $c_1 = -p_2 c_2 (1+r)^{-1} + (m_1 + m_2)(1+r)$
 - (d) $c_1 = -p_2 c_2 (1+r)^{-1} + m_1 + m_2 (1+r)$
 - (e) $c_1 = -p_2 c_2 (1+r)^{-1} + m_1 - m_2 (1+r)^{-1}$
-

10.3 Uz postojanje inflacije, čija stopa iznosi π , realna kamatna stopa, u tačnom izrazu, iznosi:

- (a) $(r - \pi)/(1 + \pi)$
 - (b) $(r + \pi)/(1 + \pi)$
 - (c) $(\pi - r)/(1 + r)$
 - (d) $\pi/(1 + r)$
 - (e) $r/(1 + \pi)$
-

10.4. Ako je potrošač zajmodavac, usled pada kamatne stope i porasta stope inflacije:

- (a) štednja i blagostanje potrošača se menjaju zavisno od apsolutnog pada kamatne stope i relativnog porasta inflacije
 - (b) štednja i blagostanje potrošača se menjaju zavisno od apsolutnog pada kamatne stope i apsolutnog porasta inflacije
 - (c) štednja i blagostanje potrošača se menjaju zavisno od relativnog pada kamatne stope i relativnog porasta inflacije
 - (d) štednja i blagostanje potrošača se smanjuju
 - (e) štednja i blagostanje potrošača se menjaju zavisno od njegove funkcije preferencija
-

10.5 Sadašnja vrednost obveznice koja ima nominalnu vrednost od F evra i koja dospeva na naplatu nakon tri godine, a koja donosi prinos od po x evra tokom tri naredne godine, uz kamatnu stopu r , jednaka je:

- (a) $PV = x/(1+r) + x/(1+r)^2 + x/(1+r)^3 + F/(1+r)^3$
 - (b) $PV = x(1+r) + x(1+r)^2 + x(1+r)^3 + F(1+r)^3$
 - (c) $PV = x + x/(1+r) + x/(1+r)^2 + F/(1+r)^3$
 - (d) $PV = x + x(1+r) + x(1+r)^2 + F(1+r)^3$
 - (e) $PV = x(1+r) + x(1+r)^2 + x(1+r)^3 + F(1+r)^3$
-

11.1. Pretpostavimo da je godišnja svetska tražnja za naftom $D=10$ barela godišnje i svetska raspoloživa količina nafte se povećala sa $S=90$ barela na $S=100$ barela. Ako se uz ove pretpostavke smanji cena savršenog supstituta za naftu sa 2 na 1, tada prema modelu intertemporalnog izbora, tekuća cena nafte će se smanjiti za:

- (a) $1/10$
 - (b) $1/(1+r)^{10}$
 - (c) $1/(1+r)^9$
 - (d) $(1+2r)/(1+r)^{10}$
 - (e) $(1-2r)/(1+r)^{10}$
-

11.2. Ako ne postoji mogućnost za arbitražu, kupovina imovine sa prinosima u potrošnji isključivo kao finansijsko ulaganje:

- (a) je bolja od svih drugih oblika ulaganja
 - (b) je lošija od nekih drugih oblika ulaganja
 - (c) je identična svim drugim oblicima ulaganja
 - (d) donosi uvek nultu stopu finansijskog prinosa
 - (e) donosi uvek negativnu stopu finansijskog prinosa
-

11.4. Kada raste stopa prinosa na obveznice u istoj klasi rizika, onda tržišna vrednost obveznice čija je kuponska stopa nepromenjena, a koja pripada istoj klasi rizika:

- (a) opada
- (b) ostaje nepromenjena
- (c) raste linearno
- (d) raste eksponencijalno
- (e) raste

12.1. Ako su iznosi uslovne potrošnje i verovatnoće realizacije tri stanja prirode $c_1, c_2, c_3, \pi_1, \pi_2, \pi_3$ tada je apsolutna vrednost granične stope supstitucije između potrošnje u prvom i drugom stanju prirode za funkciju očekivane korisnosti koja ispunjava pretpostavku o nezavisnosti:

- (a) $\frac{\pi_1 \Delta u(c_1) / \Delta c_1}{\pi_2 \Delta u(c_2) / \Delta c_2}$
- (b) $\frac{\pi_1 \Delta u(c_1) / \Delta c_1}{\pi_2 \Delta u(c_2) / \Delta c_2} \cdot \frac{\pi_2 \Delta u(c_2) / \Delta c_2}{\pi_3 \Delta u(c_3) / \Delta c_3}$
- (c) $\frac{\Delta u(c_1) / \Delta c_1}{\Delta u(c_2) / \Delta c_2}$
- (d) $\frac{\Delta u(c_1) / \Delta c_1}{\Delta u(c_2) / \Delta c_2} \cdot \frac{\pi_1}{\pi_2 \pi_3}$
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

12.2. Ako osiguravajuća kompanija ostvaruje pozitivan profit (procentualna premija osiguranja γ je veća od verovatnoće nastanka osiguranog slučaja π), tada će pojedinac koji je odbojan ka riziku:

- (a) imati različit nivo potrošnje u dva stanja prirode
- (b) isti nivo potrošnje u dva stanja prirode
- (c) odbiti da kupi bilo kakvo osiguranje
- (d) biti u potpunosti osiguran
- (e) imati istu graničnu korisnost potrošnje u oba stanja prirode

12.3. Označimo sa γ cenu osiguranja jednog evra imovine, π_A verovatnoću nepovoljnog događaja, sa $(1 - \pi_A) = \pi_{NA}$ verovatnoću da do nepovoljnog događaja neće doći, sa $GK(C_A)$ graničnu korisnost potrošnje u stanju nepovoljnog događaja, a sa $GK(C_{NA})$ graničnu korisnost potrošnje ukoliko do nepovoljnog događaja ne dođe. Osiguraje je fer kada racionalni izbori zadovoljavaju relacije:

- (a) $(1 + \gamma)/\gamma = (1 + \pi_A)/\pi_A = (\pi_A GK(C_A))/(\pi_{NA} GK(C_{NA}))$
- (b) $\gamma/(1 + \gamma) = \pi_A/(1 + \pi_A)$
- (c) $\gamma/(1 - \gamma) = \pi_A/(1 - \pi_A) = (\pi_A GK(C_A))/(\pi_{NA} GK(C_{NA}))$
- (d) $(1 - \gamma)/\gamma = (1 - \pi_A)/\pi_A = (\pi_A GK(C_A))/(\pi_{NA} GK(C_{NA}))$
- (e) $\gamma(1 - \gamma) = (1 - \pi_A)\pi_{NA}$

12.4. U slučaju da je osiguranje pristrasno na štetu pojedinca koji je odbojan prema riziku, tj. ukoliko važi $\gamma/(1 - \gamma) > \pi_A/(1 - \pi_A)$, gde je π_A verovatnoća nastanka osiguranog slučaja, onda takav pojedinac:

- (a) kupuje manje od punog osiguranja koje nije fer
- (b) kupuje više od punog osiguranja koje nije fer jer je odnos $(\gamma/(1 - \gamma))/(\pi_A/(1 - \pi_A))$ veći od 1
- (c) uopšte neće kupiti nikakvo osiguranje koje nije fer
- (d) pojedinac kupuje puno osiguranje uvek kada je odbojan prema riziku
- (e) pojedinac kupuje više od punog osiguranja uvek kada je odbojan prema riziku

12.5. U uslovima neizvesnosti postoje planovi uslovne potrošnje sa očekivanom funkcijom korisnosti. Ako je korisnost od potrošnje c_1 jednaka $U(c_1)$ a korisnost od potrošnje c_2 jednaka $U(c_2)$, a verovatnoće ostvarivanja dva stanja prirode su π_1 i π_2 , onda je funkcija očekivane korisnosti data izrazom $EU(c_1, c_2) = \pi_1 U(c_1) + \pi_2 U(c_2)$, pri čemu važi jednakost $\pi_1 + \pi_2 = 1$. Za ove funkcije korisnosti GSS određena je sledećim izrazom:

- (a) $dc_2/dc_1 = -\pi_1 GK(c_1)/\pi_2 GK(c_2)$
- (b) $dc_2/dc_1 = +\pi_1 GK(c_1)/\pi_2 GK(c_2)$
- (c) $dc_2/dc_1 = -\pi_2 GK(c_2)/\pi_1 GK(c_1)$
- (d) $dc_2/dc_1 = -\pi_2 GK(c_1)/\pi_1 GK(c_2)$
- (e) $dc_2/dc_1 = +\pi_2 GK(c_2)/\pi_1 GK(c_1)$

13.1. Obeležimo beta koeficijent neke akcije sa β_A , a standardnu devijaciju tržišnog portfolija sa σ_m . Ukupan rizik akcije A je:

- (a) β_A / σ_m
- (b) $\beta_A \cdot \sigma_m$
- (c) $\beta_A + \sigma_m$
- (d) $\beta_A - \sigma_m$
- (e) $\beta_A \cdot \sigma_m - 1$

13.2. Na kartak rok:

- (a) sve akcije se uvek nalaze na tržišnoj (SML) liniji
- (b) sve akcije se uvek nalaze iznad ili na tržišnoj (SML) liniji
- (c) sve akcije se uvek nalaze na, iznad ili ispod na tržišne (SML) linije
- (d) sve akcije se uvek nalaze ispod ili na tržišnoj (SML) liniji
- (e) tržišna (SML) linija je horizontalna

13.3. Za funkciju korisnosti $U(\sigma, \mu)$, optimalni izbor investitora je određen uslovom (μ je na vertikalnoj osi, a σ na horizontalnoj):

- (a) $(r_m + r_f)/\sigma_m = + (\partial U/\partial \sigma) / (\partial U/\partial \mu)$
 - (b) $(r_m + r_f)^2/\sigma_m^2 = - (\partial U/\partial \sigma) / (\partial U/\partial \mu)$
 - (c) $(r_m - r_f) = + (\partial U/\partial \mu) / (\partial U/\partial \sigma)$
 - (d) $(r_m - r_f)/\sigma_m = - (\partial U/\partial \sigma) / (\partial U/\partial \mu)$
 - (e) $(r_m - r_f)^2/\sigma_m^2 = - (\partial U/\partial \sigma) / (\partial U/\partial \mu)$
-

13.4 Rizik akcije A prema riziku čitavog tržišta meri se koeficijentom β_A koji je određen izrazom (gde r_A predstavlja prinos imovine A, dok r_m predstavlja prinos na čitavom tržištu akcija):

- (a) $\beta_A = \text{varijansa } r_m / \text{kovarijansa } (r_A, r_m), -1 \leq \beta_A \leq +1$
 - (b) $\beta_A = \text{kovarijansa } (r_A, r_m) / \text{varijansa } r_m, -1 < \beta_A < +1$
 - (c) $\beta_A = \text{kovarijansa } (r_A, r_m) / \text{varijansa } r_m, -1 \leq \beta_A \leq +1$
 - (d) $\beta_A = \text{varijansa } (r_A, r_m) / \text{varijansa } r_m, -1 \leq \beta_A \leq +1$
 - (e) $\beta_A = \text{varijansa } (r_A, r_m) / \text{varijansa } r_m, -1 < \beta_A < +1$
-

14.1 Neka je r_i rezervaciona cena i-te jedinice dobra G . Tržišna cena dobra G jednaka je p_G . Novčani ekvivalent dobitaka od razmene za potrošača je:

- (a) $(r_1 - p_G) + (r_2 - p_G) + \dots + \dots$, za $r_n - p_G > 0$
 - (b) $(r_1 - p_G)G + (r_2 - p_G)G + \dots + \dots$, za $r_n - p_G \geq 0$
 - (c) $r_1 + r_2 + \dots + \dots$, za $r_n > 0$
 - (d) $(r_1 - p_G)G + (r_2 - p_G)G + \dots + (r_n - p_G)G$, za $r_n - p_G > 0$
 - (e) $(r_1 - p_G)G + (r_2 - p_G)G + \dots + \dots$, za $r_n - p_G > 0$
-

14.2 U slučaju kvazilinearnih funkcija korisnosti potrošača važi relacija između kompenzujuće varijacije (KV), ekvivalentne varijacije (EV) i potrošačkog viška (CS) važi sledeća relacija:

- (a) $KV = EV = \Delta CS$
 - (b) $KV = EV = CS$
 - (c) $KV > EV > \Delta CS$
 - (d) $EV < KV < \Delta CS$
 - (e) $KV = EV = CS$
-

15.1 Inverzna funkcija tražnje za proizvodom X je $p = a - 7bX$, pa je elastičnost tražnje:

- (a) $\varepsilon = p/(p - 7b)$
- (b) $\varepsilon = -p/(p - a)$
- (c) $\varepsilon = -p/(7b - p)$
- (d) $\varepsilon = -(7b - a)/p$
- (e) $\varepsilon = -p/7(a - p)$

15.2 Ako je funkcija tražnje data izrazom $X = Ap^{4a}$, gde je $A > 0$ i $a < 0$, onda je koeficijent elastičnosti tražnje jednak:

- (a) $\varepsilon = -4a$
- (b) $\varepsilon = -a$
- (c) $\varepsilon = +aA$
- (d) $\varepsilon = -4aA$
- (e) $\varepsilon = +4a$

16.1 Na jednom tržištu funkcija tražnje je $D(p) = a - bp$, dok je funkcija ponude $S(p) = c + dp$. Država je uvela količinski porez od t novčanih jedinica po svakom kupljenom komadu. Dakle, razlika cene koju plaćaju kupci, p_b , i cene koju dobijaju prodavci, p_s , jednak je količinskom porezu, tj. $t = p_b - p_s$. U ravnoteži, cena koju dobijaju prodavci i cena koju plaćaju kupci jednake su:

- (a) $p_s = (a - c - bt)/(b + d)$, $p_b = (a - c + dt)/(b + d)$
- (b) $p_s = (b - d - bt)/(b + d)$, $p_b = (b - d + dt)/(b + d)$
- (c) $p_s = (a - c - t)/(b + d)$, $p_b = (a - c + t)/(b + d)$
- (d) $p_s = (a - c - bt)/(a + c)$, $p_b = (a - c + dt)/(a + c)$
- (e) $p_s = (a - c - t)/(a + c)$, $p_b = (a - c + dt)/(a + c)$

16.2 Na jednom tržištu funkcija tražnje je $D(p) = a - bp$, dok je funkcija ponude $S(p) = c + dp$. Država je uvela količinski porez od t novčanih jedinica po svakom kupljenom komadu. Dakle, razlika cene koju plaćaju kupci, p_b , i cene koju dobijaju prodavci, p_s , jednak je količinskom porezu, tj. $t = p_b - p_s$. U ravnoteži, deo ukupnog poreza po jedinici od t koji snose kupci i deo ukupnog poreza po jedinici od t koji snose prodavci iznosi:

- (a) kupci: $dt/(b + d)$, prodavci: $bt/(b + d)$
- (b) kupci: $dt/(a + b)$, prodavci: $bt/(c + d)$
- (c) kupci: $dt/(a + d)$, prodavci: $bt/(a + d)$
- (d) kupci: $bt/(b + d)$, prodavci: $dt/(b + d)$
- (e) kupci: $bt/(a + b)$, prodavci: $dt/(c + d)$

18.1 Tehnologija koja je opisana proizvodnom funkcijom f pokazuje konstantne prinose na obim ulaganja (gde je k konstanta, $k > 1$):

- (a) $f(kx_1, \dots, kx_n) = kf(x_1, \dots, x_n)$
- (b) $kf(kx_1, \dots, kx_n) = f(x_1, \dots, x_n)$
- (c) $f(kx_1, \dots, kx_n) = f(x_1, \dots, x_n)^k$
- (d) $f(kx_1, \dots, kx_n) > kf(x_1, \dots, x_n)$
- (e) $f(kx_1, \dots, kx_n) < kf(x_1, \dots, x_n)$

18.2 Proizvodna funkcija y sa inputima x_i koji su savršeni supstituti je $y = a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n$, gde su $(x_1, \dots, x_n)$ inputi. Ova tehnologija ima:

- (a) konstantne prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca
- (b) rastuće prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca
- (c) opadajuće prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca
- (d) prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca koji se ne mogu utvrditi
- (e) prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca koji su jednaki $(\sum a_i)/n$

18.3 Kob – Daglasova proizvodna funkcija je $y = x_1^{a_1} x_2^{a_2} \dots x_n^{a_n}$. Ovakva tehnologija ima:

- (a) prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca jednake $a_1 + a_2 + \dots + a_n$
- (b) rastuće prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca
- (c) opadajuće prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca
- (d) prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca jednake $a_1 a_2 \dots a_n$
- (e) prinose na obim ulaganja proizvodnih činilaca koji su jednaki $(a_1 + a_2 + \dots + a_n)/n$

18.4 Za Kob – Daglasovu proizvodnu funkciju $y = x_1^a x_2^b$, STS jednaka je:

- (a) $-(ax_2/bx_1)$
- (b) $-(ax_1/bx_2)$
- (c) $+(ax_1/bx_2)$
- (d) $+(ax_2/bx_1)$
- (e) $-(a/b)$

19.1 Neka je x_1 varijabilni proizvodni činilac čija je cena w_1 . Proizvodni činilac x_2 je fiksni i njegova cena je w_2 . Cena proizvoda y je p . Izoprofitna linija za profit jednak Π sadrži sve proizvodne planove koji daju isti nivo profita od Π . Na osnovu jednačine izoprofitne linije zaključujemo da porast w_1 dovodi do:

- (a) porasta njenog nagiba i smanjenog vertikalnog preseka sa osom y
- (b) porasta njenog nagiba i nepromenjenog vertikalnog preseka sa osom y
- (c) smanjenja njenog nagiba i nepromenjenog vertikalnog preseka sa osom y
- (d) smanjenja njenog nagiba i povećanog vertikalnog preseka sa osom y

(e) nepromenjenog njenog nagiba i povećanog vertikalnog preseka sa osom y
 20.1 Za zadate vrednosti w_1 i w_2 , jednačina za izotroškovnu liniju pri čemu su troškovi konstantni i jednaki c je:

- (a) $x_2 = -(w_1/w_2)x_1 + (c/w_2)$
- (b) $x_2 = + (w_1/w_2)x_1 + (c/w_2)$
- (c) $x_2 = + (w_1/w_2)x_1 - (c/w_2)$
- (d) $x_2 = - (w_2/w_1)x_1 + (c/w_2)$
- (e) $x_2 = - (w_1/w_2)/x_1 + (c/w_2)$

20.2 Za proizvodnu funkciju dva varijabilna proizvodna činioca x_1 i x_2 čije su cene w_1 i w_2 , i ako granični proizvod i-tog faktora označimo sa GP_i , ostvarivanje minimalnog nivoa troškova zahteva da bude zadovoljen uslov:

- (a) $w_1/w_2 = GP_1/GP_2$ ✓
- (b) $w_1 w_2 = GP_1 GP_2$
- (c) $w_1/w_2 = GP_2/GP_1$
- (d) $w_1 = GP_1$ i $w_2 = GP_2$
- (e) $w_2/w_1 = GP_1/GP_2$

21.1. Pretpostavimo da prosečni varijabilni trošak ima oblik latiničnog slova U. Ako je prvi izvod funkcije graničnog troška jednak nuli tada je:

- (a) prvi izvod prosečnog varijabilnog troška jednak nuli
- (b) granični trošak jednak prosečnom varijabilnom trošku
- (c) granični trošak jednak prosečnom ukupnom trošku
- (d) granični trošak veći od prosečnog ukupnog troška
- (e) prvi izvod prosečnog varijabilnog troška manji od nule

21.2. Obeležimo sa k^* optimalnu veličinu postrojenja za nivo autputa y^* i neka je dugoročni prosečni trošak dat kao $PT(y) = c(y, k(y))/y$, a kratkoročni kao $PT_s(y) = c_s(y^*, k^*)/y^*$. Odnos između kratkoročnih i dugoročnih prosečnih troškova je:

- (a) $PT(y) \leq PT_s(y^*, k^*)$ i $PT(y^*) = PT_s(y^*, k^*)$
- (b) $PT(y) \leq PT_s(y^*, k^*)$ i $PT(y^*) \neq PT_s(y^*, k^*)$
- (c) $PT(y) \leq PT_s(y^*, k^*)$ i $PT(y^*) < PT_s(y^*, k^*)$
- (d) $PT(y) = PT_s(y^*, k^*)$ i $PT(y^*) < PT_s(y^*, k^*)$
- (e) $PT(y) = PT_s(y^*, k^*)$ i $PT(y^*) \geq PT_s(y^*, k^*)$

22.1. Proizvođačev višak je jednak:

- (a) razlici ukupnog prihoda i površine iznad graničnog troška
 - (b) razlici ukupnog prihoda i površine ispod graničnog troška
 - (c) razlici ukupnog prihoda i površine ispod prosečnog varijabilnog troška
 - (d) razlici ukupnog prihoda i površine ispod prosečnog ukupnog troška
 - (e) razlici ukupnog prihoda i ukupnog troška
-

22.2. Dovoljan uslov (uslov drugog reda) za maksimum profita konkurentskog preduzeća je:

- (a) jednakost cene i graničnog troška
 - (b) drugi izvod funkcije profita je veći od nule
 - (c) drugi izvod funkcije profita je manji od nule
 - (d) granični trošak je u rastućoj fazi
 - (e) više od jednog odgovora je tačno
-

23.1. Ako preduzeća postaju infinitezimalno mala u odnosu na ukupnu ponudu (broj preduzeća je veliki) dugoročna kriva ponude je:

- (a) istovetna krivi ponude u slučaju konstantnih prinosa na obim
 - (b) istovetna krivi ponude u kratkom roku
 - (c) istovetna krivi ponude u slučaju rastućeg graničnog troška
 - (d) istovetna krivi ponude u slučaju rastućih prinosa na obim
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

23.2. Da bi postojala ekonomska renta, potrebno je da:

- (a) postoje faktori koji su fiksni u kratkom roku
 - (b) postoje faktori koji su fiksni u dugom roku
 - (c) ne postoje nikakve barijere ulasku
 - (d) dugoročna kriva ponude bude horizontalna
 - (e) dugoročna kriva ponude bude jednaka kratkoročnoj
-

24.1. Ako je inverzna funkcija tražnje $p = 10 - 2y$, tada će uvođenje količinskog poreza u iznosu od 1, smanjiti proizvedenu količinu za (granični trošak je konstantan):

- (a) 1
- (b) $1/2$
- (c) $1/4$
- (d) $1/8$
- (e) 2

24.2. Ako prirodni monopol izjednači cenu sa graničnim troškom tada ostvaruje:

- (a) pozitivan profit.
 - (b) nulti profit
 - (c) negativan profit
 - (d) neefikasan obim proizvodnje
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

24.3 Monopolsko preduzeće ima nivou outputa y^* za koji je maksimiziran profit. Ako ako je $p(y) = a - by$ i ako je $c(y) = F + cy + dy^2$, onda su ravnotežni nivo outputa i ravnotežna cena proizvoda p^* jednaki:

- (a) $y^* = (a - c)/2(b + d)$, $p^* = a - b(a - c)/2(b + d)$
 - (b) $y^* = (a - c)/2(b - d)$, $p^* = a - b(a - c)/2(b - d)$
 - (c) $y^* = (a + c)/(2b + d)$, $p^* = a - b(a + c)/(2b + d)$
 - (d) $y^* = 2(a - c)/(b + d)$, $p^* = a - 2b(a - c)/(b + d)$
 - (e) $y^* = (a + c)/2(b + d)$, $p^* = a - b(a + c)/2(b + d)$
-

24.4 Monopolsko preduzeće ima fiksne granične troškove koji su jednaki k . Obim njegove proizvodnje je y . Elastičnost tražnje je ε . Tada monopolsko preduzeće, maksimizirajući svoj profit, ima cenu proizvoda p jednaku :

- (a) $\varepsilon k/(\varepsilon + 1)$
 - (b) $\varepsilon/[k(\varepsilon + 1)]$
 - (c) $k(\varepsilon + 1)/\varepsilon$
 - (d) $\varepsilon k/(\varepsilon - 1)$
 - (e) $(\varepsilon + 1)/\varepsilon k$
-

24.5 Monopolsko preduzeće ima fiksne granične troškove koji su jednaki k . Obim njegove proizvodnje je y . Elastičnost tražnje je ε . Tada monopolsko preduzeće, maksimizirajući svoj profit, ima cenu proizvoda p . Monopolska margina jednaka je :

- (a) $-k/(1 + \varepsilon)$
 - (b) $+k/(1 + \varepsilon)$
 - (c) $-(1 + \varepsilon)/k$
 - (d) $+(1 + k)/(1 + \varepsilon)$
 - (e) $-(1 + k)/(1 + \varepsilon)$
-

24.6 Država uvodi monopolu količinski porez od t . To povećava granične troškove. Granični troškovi pre uvođenja količinskog poreza su konstantni i jednaki k . Iznos poreza koji je "prebačen" na kupca je :

- (a) $te/(1 + \varepsilon)$
 - (b) $tk|\varepsilon|/|1 + \varepsilon|$
 - (c) $tk/|\varepsilon|$
 - (d) $tk/|1 + \varepsilon|$
 - (e) $te/k(1 + \varepsilon)$
-

25.1. Primer za drugostepenu diskriminaciju cena je:

- (a) prodaja po rezervacionoj ceni
 - (b) prodaja na tržištima sa različitom elastičnošću tražnje
 - (c) količinski popust
 - (d) prodaja u paketima
 - (e) prodavanje kokica na keju
-

25.2. Ravnoteža monopolističke konkurencije mora da ispuni tri uslova. A) Svako preduzeće posluje na svojoj krivoj tražnje koja ima negativan nagib. B) Svako preduzeće maksimizira profit za svoju krivu tražnje C) ulazak drugih preduzeća nije moguć D) Ulazak drugih preduzeća obara profit na nulu E) Ulazak drugih preduzeća smanjuje profit ostalih proizvođača, ali će on uvek biti veći od nule.

- (a) tvrdnje A, B i C su tačne
 - (b) tvrdnje A, B i D su tačne
 - (c) tvrdnje A, B i E su tačne
 - (d) tvrdnje A, B i C su tačne
 - (e) nijedan od odgovora nije tačan
-

26.1. Rezultat da je tražnja za faktorom monopolskog preduzeća manja od tražnje za faktorom konkurentskog preduzeća je posledica činjenice da je:

- (a) granični proizvod monopola manji od graničnog proizvoda konkurentskog preduzeća
 - (b) granični proizvod monopola veći od graničnog proizvoda konkurentskog preduzeća
 - (c) granični prihod veći od cene
 - (d) granični prihod manji od cene
 - (e) monopol uvek posluje na delu krive tražnje gde je $|\varepsilon| < 1$.
-

26.2. Uzvodni monopolista proizvodi input x uz granični trošak c i prodaje ovaj input nizvodnom monopolisti po ceni k . Nizvodni monopolista koristi ovaj faktor za proizvodnju autputa y . Proizvodna funkcija je $y=x$. Nizvodni monopolista se suočava sa funkcijom tražnje $p=a-by$. Ravnotežna cena autputa (p) je:

- (a) $p=(a+c)/4$
- (b) $p=(2a+c)/4$
- (c) $p=(3a+c)/4$
- (d) $p=(4a+c)/3$
- (e) $p=(3a+c)/3$

27.1. U modelu cenovnog liderstva agregatna funkcija tražnje je $D(p) = a - bp$. Funkcija ukupnog troška za satelita je $c_2(y_2) = y_2^2/2$, a za lidera je $c_1(y_1) = c y_1$. Obim proizvodnje koji maksimizira profit lidera je:

- (a) $y_1 = \frac{a-bc}{2}$
- (b) $y_1 = \frac{a-c(b-1)}{2}$
- (c) $y_1 = \frac{a-b(c-1)}{2}$
- (d) $y_1 = \frac{a-c(b+1)}{2}$
- (e) nijedan od odgovora nije tačan.

27.2. Kartel maksimizira profit ako važi:

- (a) $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{dY}[y_1 + y_2] = GT(y_1)$ i $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{dY}[y_1 + y_2] = GT(y_2)$
- (b) $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{dY} y_1 = GT(y_1)$ i $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{dY} y_2 = GT(y_2)$
- (c) $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{d y_1} = GT(y_1)$ i $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{d y_2} = GT(y_2)$
- (d) $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{d y_1}[y_1 + y_2] = GT(y_1)$ i $p(y_1 + y_2) + \frac{dp}{d y_2}[y_1 + y_2] = GT(y_2)$
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

29.1. Dva uslova koja treba da budu ispunjena za postojanje konkurentne ravnoteže su:

- (a) preferencije su konveksne ili je broj potrošača relativno mali
- (b) preferencije su konkavne ili je broj potrošača relativno mali
- (c) preferencije su konveksne ili je svaki potrošač mali prema veličini tržišta
- (d) preferencije su konkavne ili je svaki potrošač mali prema veličini tržišta
- (e) preferencije su konveksne ili ne važi Valrasov zakon

29.2. Pretpostavimo da je osoba A monopolista koji sprovodi savršenu (prvostepenu) diskriminaciju cena i diktira cene osobi B i da je ostvarena finalna alokacija u kojoj su iscrpeni svi dobiti od razmene. U ovom slučaju kriva indiferentnosti osobe B koja prolazi kroz finalnu alokaciju prolazi:

- (a) iznad početne alokacije
- (b) ispod početne alokacije
- (c) kroz početnu alokaciju
- (d) ispod krive indiferentnosti osobe A
- (e) iznad krive indiferentnosti osobe A

29.3. U kontekstu opšte ravnoteže, konkurentna ravnoteža nastaje kada se odredi takav skup cena tako da:

- (a) svaki potrošač bira najbolju korpu koja mu je dostupna
- (b) tražnja jednaka ponudi na svakom tržištu
- (c) svaki potrošač bira najbolju korpu koja mu je dostupna i tražnja je jednaka ponudi na svakom tržištu
- (d) granična stopa supstitucija jednog potrošača različita od granične stopa supstitucije drugog
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

29.4 Valrasov zakon kaže da, za bilo koje pozitivne cene p_1 i p_2 , za svaku individualnu tražnju x_i^j , $i = 1, 2$ dok je $j = A, B$, i svaku individualno raspoloživu količinu inicijalno raspoloživih resursa ω_i^j , uvek važi relacija:

- (a) $p_1(x_1^A + x_2^A - \omega_1^A - \omega_2^A) + p_2(x_1^B + x_2^B - \omega_1^B - \omega_2^B) = 0$
- (b) $p_1(x_1^A + x_1^B - \omega_1^A - \omega_1^B) + p_2(x_2^A + x_2^B - \omega_2^A - \omega_2^B) = 0$
- (c) $p_1(x_1^A - x_2^B - \omega_1^A + \omega_2^B) + p_2(x_2^A - x_1^B - \omega_2^A + \omega_1^B) = 0$
- (d) $p_1(x_1^B + x_1^B - \omega_1^B - \omega_1^B) + p_2(x_2^A + x_2^A - \omega_2^A - \omega_2^A) = 0$
- (e) $p_1(x_1^A + x_2^B - \omega_1^A - \omega_2^B) + p_2(x_2^A + x_1^B - \omega_2^A - \omega_1^B) = 0$

30.1. Pretpostavimo da imamo privredu u kojoj postoji proizvodnja i da je Paretov optimum u potrošni ostvaren tako da je granična stopa supstitucije dva potrošača jednaka -2, dok je granična stopa transformacije -1. U ovoj privredi se proizvode samo dva dobra kokos i riba, pri čemu se riba nalazi na horizontalnoj osi. Da bi se ostvarilo Paretovo poboljšanje potrebno je:

- (a) smaniti proizvodnju ribe
- (b) povećati proizvodnju ribe
- (c) ne menjati proizvodnju ribe
- (d) smanjiti i proizvodnju ribe i proizvodnju kokosa
- (e) prepoloviti proizvodnju ribe

30.2. Ako Robinson može da upeca 10 kg ribe ili da ubere 20 kg kokosa za sat vremena, a reši da radi 10 sati u toku dana, tada je (koksi su na vertikalnoj osi):

- (a) vertikalni odsečak granice skupa proizvodnih mogućnosti 200, a nagib je -2
- (b) vertikalni odsečak granice skupa proizvodnih mogućnosti 100, a nagib je 2
- (c) vertikalni odsečak granice skupa proizvodnih mogućnosti 200, a nagib je -1/2
- (d) vertikalni odsečak granice skupa proizvodnih mogućnosti 100, a nagib je -1/2
- (e) vertikalni odsečak granice skupa proizvodnih mogućnosti 200, a nagib je 1/2

31.1. Pretpostavimo da postoje dva pojedinca i da je relevantna funkcija društvenog blagostanja Ničeova funkcija koja je suprotna Rolsovoj funkciji jer društveno blagostanje zavisi od blagostanja najbogatijeg pojedinca. U ovom slučaju maksimiziranje društvenog blagostanja se ostvaruje u tački:

- (a) graničnog optimuma
- (b) unutrašnjeg optimuma
- (c) ne postoji maksimum društvenog blagostanja
- (d) koja se nalazi unutar skupa moguće korisnosti, ali ne i na granici skupa
- (e) nijedan od odgovora nije tačan

31.2. Pretpostavimo da potrošač A raspolaže korpom (2,2), a potrošač B korpom (6,3). Ukupna raspoloživa količina dobra x je 8, a dobra y 5. Funkcija korisnosti potrošača A je $U_A = xy$, a funkcija korisnosti potrošača B je $U_B = \min\{x, y\}$. Ako je za ovu privredu relevantna Rolsova (minimaks) funkcija društvenog, tada je moguće povećati društveno blagostanje:

- (a) ako se potrošaču B oduzme jedna jedinica dobra x i dodeli potrošaču A
- (b) ako se potrošaču B oduzmu dve jedinice dobra x i dodele potrošaču A
- (c) ako se potrošaču B oduzme jedna jedinica dobra y i dodeli potrošaču A
- (d) ako se potrošaču A oduzme jedna jedinica dobra y i dodeli potrošaču B
- (e) nijedna preraspodela ne može povećati društveno blagostanje

32.1. Kouzova teorema tvrdi da:

- (a) ako su preferencije kvazilinearne tada efikasna količina eksternih efekata (dima) ne zavisi od raspodele svojinskih prava
- (b) ako preferencije nisu kvazilinearne tada efikasna količina eksternih efekata (dima) ne zavisi od raspodele svojinskih prava
- (c) ako su preferencije kvazilinearne tada efikasna količina eksternih efekata (dima) zavisi od raspodele svojinskih prava
- (d) je količina eksternog efekta uvek maksimalna
- (e) eksterni efekti ne postoje

35.1. Tri pojedinca A, B i C imaju sledeća vrednovanja javnog dobra $v_A = 40$, $v_B = 50$, $v_C = 110$. Trošak nabavke javnog dobra je 180, tako da su troškovi nabavke za svakog pojedinca isti $c_A = c_B = c_C = 60$. Ako svaki pojedinac govori istinu koja od osoba je ključni akter:

- (a) A
- (b) B
- (c) C
- (d) A i B
- (e) nijedna

35.2. Neka cene privatnog i javnog dobra za osobe A i B iznose 1. Pretpostavimo da je granični trošak proizvodnje javnog dobra $GT(G) = 1$. Ako je $|GSS_A| = 1/2$ i $|GSS_B| = 1/4$, tada:

- (a) je moguće ostvariti Paretovo poboljšanje
- (b) nije moguće ostvariti Paretovo poboljšanje
- (c) nije moguće ostvariti Paretovo poboljšanje ako se poveća trošak proizvodnje javnog dobra za $1/4$
- (d) nije moguće je ostvariti Paretovo poboljšanje ako se smanji $|GSS_A|$ za $1/4$
- (e) moguće je ostvariti Paretovo poboljšanje ako se poveća $|GSS_A|$ za $1/4$

36.1. Ravnoteža u slučaju negativne selekcije (lošeg odabira) i moralnog hazarda podrazumeva:

- (a) racionisanje u slučaju negativne selekcije i mali obim transakcija u slučaju moralnog hazarda
- (b) racionisanje u slučaju moralnog hazarda i mali obim transakcija u slučaju negativne selekcije
- (c) racionisanje u oba slučaja
- (d) racionisanje u slučaju moralnog hazarda i veliki obim transakcija u slučaju negativne selekcije
- (e) racionisanje u slučaju negativne selekcije i veliki obim transakcija u slučaju moralnog hazarda

36.2. Principalova zarada y je funkcija radnikovog napora x , $y = f(x)$. Ugovor koji sadrži podsticaje je funkcija $s(y)$ koja određuje zaradu radnika kada je principalova zarada y . Rezervaciona korisnost radnika je $\bar{u}$. Troškovi radnika u izrazima njegove korisnosti su $c(x)$. Radnik je uložio napor $x = x^*$ koji maksimizira principalovu zaradu. Principal treba da izvuče što je moguće veću rentu, a da mu pri tome radnik prihvata posao, dakle R treba da zadovoljava uslov:

- (a) $R = \bar{u} - s(f(x^*)) - c(x^*)$
- (b) $R = s(f(x^*)) - c(x^*) + \bar{u}$
- (c) $R = c(x^*) - s(f(x^*)) - \bar{u}$
- (d) $R = s(f(x^*)) - c(x^*) - \bar{u}$
- (e) $R = s(f(x^*)) + c(x^*) - \bar{u}$